

ERDÉLYI GAZDA

AZ
ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
VÉDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ

ERDÉLYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG

(Irodája: Kolozsvár, Petőfi-utca 7. szám, földszint. Telefon: 158. szám. Levélcím: »Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvár, Petőfi-u. 7. sz.« Sürgőncím: »Erdélyi Gazda, Kolozsvár.«)

Felkéri az erdélyrészi állattenyésztő birtokos gazdákat, hogy eladó haszonállataik (igás ökör, tinó, borju stb) minőségét és mennyiségét hozzá sürgősen bejelenteni sziveskedjenek, mivel a királyhágón túli uradalmak részéről

a vételre rendkívül sok megbi-
zás érkezett.

Legjobb csíráképeségű tavalyelőtti vető-
mag tengeri,

még rövid ideig szintén ott —
beszerezhető.

Ponyva és zsákgár
ELSINGER M. J. és FIAI
BUDAPEST,

Alapítva 1831.
46 kiténtetés.

IV., Deák Ferenc-utca 3. szám
Angol királyné szálloda mellett.

Sürgőncím:
Elsinger Budapest.

VIZMENTES PONYVÁK ELISMERT KITŰNO, ELPUSZ-
TITHATATLAN MINŐSÉGBEN

Kazal-, gép-, kocsi- és repceponyvák.

Tarpaulin-
Drill-

ZSÁKOK

kender varrással
LEN VARRÁSNEKÜL

KARTELEN KIVÜL, LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS
VIZMENTES SÁTRAK ESOKÖPENYEK, KENDER-TÖMLŐ.

Árjegyzék és minták ingyen és bérmentve. — Leggyorsabb kiszolgálás. — Minden város jobb üzleteiben a mi gyártmányainkat tartják és sziveskedjék határozottan
Elsinger gyártmányt kérni. (1089.)

A véletlen általunk már számtalan embert tett szerencsésé, miért is ajánljuk, hogy alábbi szerencse-naptárból születése- vagy névnapija mellett jelzett számú sorsjegyet mielőbb postautalványon megrendelje.

Szerencse-naptár.

Ezen szerencsenaptárban foglalt osztálysorsjegyek csakis

Királyfi és Társa
bankházában kaphatók
Budapest, VI., Andrássy-ut 60.

Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
1 16998	1 106307	1 92834	1 78922	1 106513	1 81853	1 40062	1 78911	1 106512	1 81863	1 32944	1 92835
2 92837	2 106523	2 32946	2 84528	2 107502	2 106506	2 78938	2 78912	2 16994	2 106531	2 16989	2 106597
3 80193	3 106582	3 106508	3 106531	3 106585	3 102466	3 102459	3 92837	3 92817	3 32933	3 16957	3 84534
4 32902	4 16985	4 16992	4 52452	4 106565	4 106526	4 102465	4 106507	4 81853	4 106594	4 92822	4 106573
5 107518	5 32925	5 106552	5 92802	5 32946	5 48334	5 52491	5 106524	5 52498	5 5270	5 92810	5 106577
6 52462	6 92835	6 52497	6 107509	6 106571	6 92848	6 78936	6 16959	6 102453	6 32935	6 48349	6 107520
7 16964	7 52500	7 48336	7 106521	7 84545	7 92827	7 92827	7 92804	7 16993	7 78928	7 106582	7 106585
8 92850	8 106547	8 32919	8 84536	8 92839	8 32902	8 55602	8 32931	8 106506	8 78932	8 32946	8 106521
9 16960	9 32931	9 106541	9 102470	9 16998	9 106540	9 81860	9 84509	9 42709	9 106508	9 106558	9 48338
10 80176	10 16999	10 52480	10 32939	10 78913	10 42723	10 78914	10 55263	10 106577	10 78922	10 106565	10 106516
11 106598	11 78944	11 42732	11 92842	11 48336	11 102453	11 84534	11 106516	11 107512	11 106529	11 102470	11 106527
12 52491	12 106526	12 102457	12 78914	12 40062	12 55612	12 106513	12 92805	12 92808	12 107509	12 78950	12 48337
13 32937	13 102470	13 92804	13 78912	13 48328	13 48350	13 48338	13 55280	13 106526	13 55283	13 48336	13 106523
14 81860	14 92839	14 106540	14 32922	14 48337	14 106577	14 55283	14 42723	14 102459	14 84549	14 48334	14 102475
15 106370	15 106516	15 16964	15 160562	15 106596	15 52452	15 106511	15 78931	15 106547	15 92832	15 92835	15 16993
16 78912	16 106585	16 16960	16 106513	16 25384	16 55261	16 106598	16 106508	16 102464	16 106512	16 16998	16 92805
17 106597	17 16977	17 84524	17 81863	17 102475	17 16997	17 106599	17 92830	17 106556	17 102466	17 106591	17 52480
18 106593	18 107520	18 55605	18 92850	18 52474	18 84541	18 106531	18 106540	18 106527	18 102460	18 106562	18 102466
19 102475	19 92801	19 16990	19 16958	19 106527	19 106597	19 106505	19 55270	19 16979	19 52452	19 52491	19 32933
20 42730	20 106506	20 48337	20 102466	20 106516	20 16960	20 84536	20 32935	20 81883	20 106504	20 78912	20 102464
21 106521	21 48338	21 48334	21 106544	21 32935	21 102470	21 52480	21 106575	21 106571	21 92836	21 106506	21 16960
22 106527	22 78942	22 78923	22 106570	22 32925	22 78932	22 78913	22 106585	22 106516	22 106540	22 102465	22 106596
23 106552	23 102464	23 102459	23 32902	23 106547	23 32922	23 16958	23 78920	23 106541	23 52474	23 106511	23 106595
24 92848	24 32464	24 52474	24 32944	24 106594	24 78928	24 92834	24 32936	24 16955	24 106513	24 78911	24 106594
25 106595	25 78927	25 106519	25 78942	25 92836	25 81883	25 16964	25 48337	25 92802	25 48338	25 78914	25 92832
26 32947	26 106512	26 52491	26 106557	26 92805	26 92850	26 106521	26 52493	26 106505	26 106570	26 84524	26 106508
27 106531	27 92827	27 48349	27 92804	27 102460	27 84509	27 48336	27 16998	27 16960	27 84536	27 42732	27 84549
28 32946	28 92810	28 78919	28 55280	28 40059	28 106529	28 106523	28 106557	28 78936	28 106598	28 78931	28 106593
29 16955	29 106571	29 106571	29 16993	29 92835	29 106504	29 106512	29 84545	29 32919	29 106585	29 55602	29 106531
30 52474	30 106595	30 106595	30 106582	30 52480	30 78921	30 32933	30 84548	30 78934	30 16959	30 106541	30 106532
31 84549	31 78911	31 78911	31 102464	31 102464	31 102464	31 106524	31 52458	31 106521	31 106521	31 106521	31 102460

Kérünk azonnali megrendelést, mert ezen számok hamar elkelnek.

Első huzás már május 22. és 23-án.

A 6 huzás alatt 110,000 sorsjegy közül 55,000 nyer, összesen 14 millió 459,000 koronát.

Árak az I. osztályra: I (egész sorsj.) 12 kor., I (fél sorsj.) 6 kor., I (negyed sorsj.) 3 kor., I (nyolczad sorsj.) 1 kor. 50 fill.

KIRÁLYFI és TÁRSA BANKHÁZA

a magy. kir. szabad. osztály-sorsjáték főelarusító helye.

BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 60. szám.

JENNER-PASTEUR INTÉZET

Budapest, VIII. ker., Röck Szilárd-utca 20. sz.

Az állatorvos urak gyakorlatára ajánljuk az alábbi ojtóanyagokat, melyek elősmert tudományos módszerek szerint, saját laboratoriumunkban készülnek Dr. Pertik Ottó egyetemi tanár felügyelete alatt. Az ojtóanyagok hatékonyságukra, tisztaságukra, eltarthatóságukra mindenkor előzetesen kipróbáltatnak.

Lépfene ellenes ojtóanyag

Spóravaccin

ELŐNYEI:

- Az anyag állandósága.
- Az anyag eltarthatósága.
- Az ojtóanyag tisztasága.
- A kiváló védőképesség.

A lépfenétől megbetegedett állatokat — idejekorán alkalmazva — megvédi a veszélytől.

Hirtelen járvány esetén alkalmazva védőojtás céljából: azonnal immunizál. A vész tovaterjedését megakadályozza.

ojtásra kész, hígított állapotban.

Árak:

Lépfene elleni védőojtás:

1 szarvasmarha beojtása	24 fillér.
1 ló beojtása	24 „
1 birka beojtása	12 „

Lépfene szérum:

1 szarvasmarhára	1 korona
1 lóra	1 „
1 birkára	10 fillér.

Anyagaink megrendelhetők akár nálunk, akár képviselőnkél:

A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNEL
1100. BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 31. SZ.

Sertés Orbáncz ellen

Szérumos ojtóanyag

ELŐNYEI:

1. A finomabb sertésfajok jobban tűrik, mint a Pasteur-féle anyagot. Nem okoz utólagos megbetegedést.
2. Előnyösen használható a 6 hónapnál idősebb sertések ojtására, amelyek különben Pasteur anyaggal kezelve kellemtelen utókövetkezményeknek vannak kitéve.

II.

Pasteur-rendszerű ojtóanyag
Alkalmos a durvább fajtákra és a 6 hónapnál fiatalabb sertések beojtására.

Az orbánczban megbetegedett sertéseket 1—2 óra alatt biztosan megmenti a veszélyből.

Ha meggondoljuk, hogy egy esztendő alatt közel 15,000 sertés pusztul el hazánkban, melyeket eddig nem tudunk megmenteni, minden orvos bizonyára örömmel üdvözli ezt az új szert, amikor csekély áron egy nemzeti vagyont mentünk meg.

OJTÓANYAG Sercegő üszök ellen

folyékony állapotban, ojtásra készen.

Árak:

Sertésorbáncz elleni védőojtás:

1 sertésre való Pasteur-féle ojtóanyag 12 fill.	
1 sertésre való szérumos ojtóanyag 50 „	
kilóg	24 „
1 sertésre való gyógyító szérum	50 „

TUBERKULIN:

1 drb. szarvasmarha részére 2 éven alul 30 fill.	
1 drb.	2 „ felül 45 „
Sercegő üszök 1 szarvasmarhára való	20 „

SZILÁGYI BÉLA

könyv- és zeneműkereskedése

Budapest, IV. ker., Károly-körút 26. szám.

Ajánlja a n. é. közönség szives figyelmébe a hazai és külföldi irodalom legjelesebb termékelvel felszerelt nagyválasztékú könyvraktárát. Vidéki megrendelések a megrendelés beérkezése után azonnal a legnagyobb figyelemmel intéztetnek el. Részletes könyvjegyzéket és irodalmi értesítőket kívánatra bérmentve ingyen.

Részletfizetésre is beszerezhető az „Olaszország Remekel”

című diszmű és az olaszok műkincseinek mintegy 2000 fényképből álló gyűjteménye. 2 remek diszkötésű album-alakban nagy negyedré-törmájú kötet. — Szerkesztette: Boross Vilmos. — Bolti ára e remek diszműnek 70 korona, havi részletek 5 korona.

A Magyar Könyvkiadó Társaság kiadásában remek kiállításban a következő művek jelennek meg és nélam kaphatók:

Adomay-gyűjtemények:	
Kóser adomák Izrael népének.	
Elmondja a Kis Kohn	50 fill.
Oj Wie kóser, oj wie faj.	
Zaftos zsidóadomák	50 „
A Kátsa cigány Adomái	50 „
Legjobb magyar adomátár	50 „
Canon Doyle: Sherlock Holmes kalandjai. Detektiv-történetek	50 „
— A ki egyőzte Sherlock Hol-	
mezt és egyéb detektiv-történetek	50 „
— A Kings-gylandi re-tély és	
egyéb detektiv-történetek	50 „
Galdos Perez: Az apáca. Regény	50 „
Gorkij Max m: Egy büntett és	
egyéb történetek	50 „
— A csavargók és egyéb el-	
beszélések	50 „
— Hajléktalanok Elbeszélés	50 „
Goroi M.: Párisi szerelem.	
Detektiv-émlékek a párisi „Bün-	
krónikából“	50 „
Pierre Louys: Aphrodite	60 „
Sienkiewicz Henrik: Dráma a	
falun. Művészszerzem El-	
beszélések	50 „
Nj omorból a halálba. Elbeszélés	50 „
Tolstoj Leo gróf: A házasság	
regénye	50 „
Trenck Frigyes élete és cso-	
dálatos kalandjai	50 „
Valamennyi kötet fényes disz-	
kötésben is kapható, kötetenkint 1.—kor.	

Bakos:

Az elektromosság a gyakorlatban.

Elektroteknikai kézikönyv. Függelékül: Az elektromos energia átvitele drót nélkül és Marconi találmánya, 148 ábrával. És számos nélkülözhetetlen kézikönyv minden elektroteknikus, gépész és szerelő részére, valamint vállalkozók használatára. Ára füzve 5—kor., vászonkötésben 6.50 kor.

Schmid Távirási kalauz

a magy. kir. posta- és táviró-segédtsztek és kiadók táviró-szakbeli kiképzésére, tekintettel a gyakorlati szolgálatra, 248 ábra és kezelési mintával, ára 6.50 kor.

Röptében a nagyvilág körül.

A világ kiváló városainak, tájainak és műalkotásainak fénykép-gyűjteménye, több mint 400 remek fénynyomatu képpel, Timár Szaniszló magyar-rázó szövegével. Remek diszkötésű album. 20 kor. helyett 8.— kor.

Kőrösi László:

Egyiptom művészete.

Negyedrétalaku diszmű, remek diszkötésben. Tartalma: A Nilus. Panteon. Fáraók. Szentírás. Építés. Képfaragás. Képirás. Műipar. Zene. Irodalom. 13 kor. helyett csak . . . 6.— kor.

Petőfi Sándor összes

költeményei 1105.

hazai művészek rajzaival, fényes diszkötésben, a legolcsóbb és legszebb ajándékmű, ára csak 1.— kor.

Régi magyar és latin könyveket és képeket a legmagasabb árakon

készpénzért vásárol

Szelinski György

cs. és kir. egyetemi könyvkereskedése és antiquariuma

WIEN, I. Stefansplatz 6.

Egyetlen és legrégibb magyar könyvkereskedés és antiquarium Bécsben.

RITKA

és keresett könyvekről, régi magyar nyomtatványokról, látképekről és arcképekről szóló IX. számú könyvjegyzékünket kívánatra díjtalanul és bérmentve küldjük. 1095

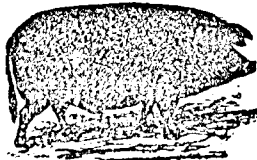
Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy üzletemet Egyetem-utca 2. szám alá helyeztem át, hol is raktáron minden igénynek megfelelő saját készítményű czlöpöt tartok és mérték utáni megrendelést 24 óra alatt eszközölök.

Nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Sámson Izsák és Géza

url és női czlöpész Egyetem-u. 2.

1110

Egy 15 hónapos mangalica K A N, igen szépen fejlett, tenyésztés igazolvánnyal bir, eladó. ára 130 korona. Értékezhetheti lehet Fikker János gazdatisztánél Mező-Tóháton, posta Mező-Záh. 1123.

Ganz és Társa vasöntő és gépgyár részvénytársaság

LEOBERSDORF. BUDAPEST. RATIBOR.

Városi üzlet Budapest, Ferencziek tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiörlés- és simára örléshez, önműködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint feivonókat, szitákat, szállítócsigákat-, zsákfelvonókat-, detacheurök- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Electromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvényt.

Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

1017

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 nagy díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFLUTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

Kérjük az előfizetési dijak beküldését.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Az erdélyi szarvasmarhatenyésztés irányító elvei.	
Gr. T.	247
Melyek a hasznos befektetések? Réti János.	249
Olcso és célszerű baromfiól. Dibsy Imre.	249
A mezőgazdasági csomagszállítás. György Endre.	250

Tárca:

Házi nyulak tenyésztése. Kredits Ödön. 248

Kisebb szakközlemények. 251

Vegyes közlemények 252

Hirdetések.

Az erdélyi szarvasmarhatenyésztés irányító elvei.*)

A földmivvelésügyi miniszternek két érdekes kimutatása van előttem. Mindkettő a mezőgazdaság egyik legfontosabb ágára, az állattenyésztésre vonatkozik s különösen azokat az intézkedéseket és eredményeket világítja meg tanulságosan, melyek a szarvasmarhatenyésztésre vonatkoznak. Az egyik kimutatás a köztenyésztés emelésére 1902-ben kiosztott apaállatokról s azok értékéről szól, a másik kimutatás a falusi tejszövetkezetek 1902-i működését tünteti föl.

Nem általános szempontból, hanem különösen erdélyi álláspontra helyezkedve óhajtok ezzel a dologgal foglalkozni. S magamra akarom venni az ódiomat annak is, hogy megint egyszer előveszem ezt a mi speciális ügyünket, a magyar- és a tarka-szarvasmarha ügyét, ha ki is teszem magamat annak, hogy olvasóink türelmetlenül idézik fejemre: »... Eh, vége mikor lesz? Kifogytok-e már dicséretiből...?»

Kérem, kérem: csak egy kevés türelmet kérek még. Vagy nincs jogom és nincs okom ezt a türelmességet kérni? Vagy talán már annyira tisztán áll előttünk ez a kérdés, hogy szófecsérlés minden további diskusszió? De én azt hiszem, hogy amint Erdélyünknek mezőgazdasága az állattenyésztésen nyugszik, úgy ennek a becses lapnak az olvasóközönsége is mindig érdeklődik még az állattenyésztés kérdései iránt, még akkor is, ha nem ért egyet a fejtegetésekkel, sőt talán még akkor is, ha ellenmondást és bosszankodást kelt is az föl benne.

A miniszter kimutatásából kiveszem azt, hogy a négy állattenyésztési felügyelőséghez tartozó székhelyek mögé milyen számok sorakoznak a kiosztott szarvasmarha apaállatok és azok értékét illetőleg. Tehát:

	Kiosztott magyar nyugoti érték
1. Kolozsvár székhely	
Kolozs.	41 db. 1 db. 21900 K.
M-Torda.	25 " " " 13070 "
Torda-Aranyos.	21 " " " 10440 "
Alsó-Fehér	36 " 1 " 17740 "
Összesen	123 db. 2 db. 63150 K.

*) A minden vélemény meghallgatásának elvénél fogva adjuk közre ezt a cikket, melylyel — előre is ki kell jelentenünk — nem értünk teljesen egyet. Szerk.

2. Dés székhely	Sz-Doboka	34 db. — db.	12862 K.	
	Szilágy	27 " — "	14486 "	
	Beszt.-Naszód	6 " 28 "	14304 "	
	Összesen	67 db. 28 db.	41652 K.	
3. Segesvár székhely	Nagy-Küküllő	35	24	39962
	Kis-Küküllő	41	7	29716
	Udvarhely	45	—	22680
	Csik	38	—	18037
	Háromszék	33	—	16150
	Összesen	192	31	126545
4. Nagyszeben székhely	Szeben	5	75	42285
	Fogaras	34	8	26062
	Brassó	1	27	21730
	Hunyad	3	70	29535
	Összesen	43	180	119612

Kiosztatott tehát egész Erdélyben 425 magyar, 241 nyugoti apaállat 350,959 K. értékben. Ebből a kis kimutatásból kiténik, hogy 9 vármegye a magyar fajtanak van tisztán fönntartva, a többinek túlnyomó mértékben a nyugoti, részben a magyarral vegyesen nyugoti apaállatok osztattak ki. Vagyis tehát 9 vármegyében a földmivvelési kormány az állattenyésztési felügyelők útján a magyar fajta szarvasmarhát istápolja, a többi vármegyében csekély részben a magyart, túlnyomó részben a nyugotit.

Azt mindnyájan jól tudjuk, hogy az állattenyésztési felügyelők működése, különösen a községi bikák kiosztása által első sorban a kistenyésztőkre van hatással. A kimutatásból láthatjuk, hogy a földmivvelési kormány a múlt évben még mindig sokkal nagyobb mértékben osztattott ki magyar fajta bikákat, mint nyugatiakat. Különösen kidomborodik ez az irányzat a székely vármegyékénél, hol kizárólag magyar bikákat osztottak ki.

Már most a saját tapasztalatainkhoz és a nép közt elterjedt fölfogáshoz állítsuk mellé a hivatalos mezőgazdasági statisztika idevágó számadásait és a következő konklúziókra juthatunk.

1. A teljesen kifejlett pirostarka marha súlya Erdélyben, tehát egyforma viszonyok között is nagyobb, mint a magyar marha súlya. Bizonyíték rá a statisztika, melyszerint

magyar-erdélyi tehén súlya	kisbirtokon	265 kg.
	középbirtokon	304 "
	nagybirtokon	344 "
piros-tarka tehén súlya	kisbirtokon	267 "
	középbirtokon	340 "
	nagybirtokon	436 "
magyar-erdélyi ökör súlya	kisbirtokon	367 "
	középbirtokon	441 "
	nagybirtokon	472 "
piros-tarka ökör súlya	kisbirtokon	376 "
	középbirtokon	430 "
	nagybirtokon	573 "

90-100% csiraképes tengeri

(1002.)
ez idén ritkán fordul elő, de t. vevőim érdekében. idején gondoskodtam ily magas csiraképes-gü vetőmagnak való tengeri beszerzéséről és így azon helyzetben vagyok, hogy 10 kilótól kezdve bármely mennyiségben, waggonszámra is, a következő fajokat jutányos áron szállítom:

alsuthi, cinquantino, pignoletto, legkorábbi székely, bánati sárgaszemű, magyar sárgaszemű, magyar fehérszemű, páduai fehérszemű, lófogú fehérszemű, lófogú sárgaszemű.

Mintákat, előnyajánlatokat kívánatra szívesen küldök.

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari magkereskedése

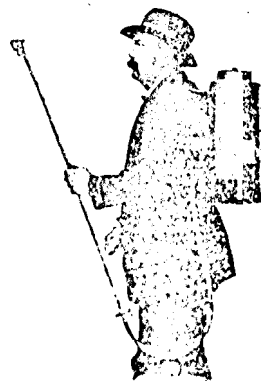
Budapest.

Rézgálic, sublimált kénpor, Dr. Aschenbrandt-féle bordói- és rézkénpor, raffiaháncs, juttafonál, metszőollók, ojtókések, valamint szőlőkarók beszerzése végett forduljunk

Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez

Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám,

hol a szövetkezet cégével és védjegyével ellátott legjobb szerkezetű hazai gyártmányú permetező is beszerezhető.

2. A kisbirtokon az átlagos súly mindkét fajtánál sokkal kisebb, mint a nagybirtokon.

3. A pirostarka tehén átlagos évi tejhozama megint csak Erdélyre vonatkozva nagyobb, mint a magyar fajta tehéné. Bizonyíték a statisztika, mely szerint Erdélyben:

a magyar erdélyi tehén átlagos évi tejhozama:

kisbirtokon	580 liter
középbirtokon	635 »
nagybirtokon	844 »

a pirostarka tehén átlagos évi tejhozama:

kisbirtokon	926 liter
középbirtokon	1052 »
nagybirtokon	1050 »

4. Ezen számokból látható az is, hogy a kisbirtok gyengébb tartása mellett a magyar tehén 264 literrel ad kevesebbet, míg a pirostarka tehén csak 124 literrel. A tejhozamnál tehát az arány a kisbirtokra nézve a magyar marhánál kedvezőtlenebb, mint a pirostarkánál.

5. De látható az is, hogy a nagybirtok magyar teheneinek hozama a pirostarkák hozamával összehasonlítva sokkal kisebb különbséget mutat, mint a kisbirtok magyar és pirostarka teheneinek hozamát összehasonlítva. Vagyis a nagybirtok a magyar tehénből sokkal többet tud kihozni, mint a kisbirtok.

6. Végre az összes tulajdonságok kifejezője, az értékszámok aránya azt mutatja, hogy a pirostarkamarha értéke nagyobb, mint a magyar marháé. Bizonyíték rá megint a statisztika, mely szerint Erdélyben:

a magyar erdélyi tehén átlagos értéke:

kisbirtokon	121'44 K.
középbirtokon	144'61 »
nagybirtokon	200'58 »

a pirostarka tehén átlagos értéke:

kisbirtokon	172'16 K.
középbirtokon	216'63 »
nagybirtokon	233'28 »

a magyar-erdélyi ökör átlagos értéke:

kisbirtokon	221'31 K.
középbirtokon	550'87 »
nagybirtokon	285'74 »

a pirostarka ökör átlagos értéke:

kisbirtokon	257'37 K.
középbirtokon	287'02 »
nagybirtokon	357'22 »

7. Megint a kisbirtokon levő tenyésztési állapotot tekintve, itt újból konstatáljuk, hogy a magyar fajta tehén értékénél sokkal nagyobb — 79 K. — a különbség a kisbirtok hátrányára, mint a pirostarka tehénénél, ahol a különbség — persze ugyancsak a kisbirtok rovására — csak 61 K.

Nagyon szeretném, ha félre nem értenének. Én nem azt a kérdést teszem föl itt, hogy a magyar vagy nyugoti szarvasmarha-e a jobb; hanem azt, hogy üdvös-e, helyese-e a kistenyésztőket állami intézkedésekkel rákényszeríteni arra, hogy magyar fajta szarvasmarhát tartsanak és illetőleg, hogy üdvös és helyese-e megvonni tőlük a nyugoti marha tenyésztésének fejlesztésére hatható állami segítséget. Én a kérdést erre a térre szeretném lokalizálni, egyrészt mert, a miniszteri kimutatáshoz fűzöm szavaimat, másrészt mert mikor állami támogatásról van szó, csakis a kisbirtok jöhet tekintetbe. Persze, a mezőgazdasági statisztika adatait sokan hibásnak fogják találni. De nem szabad ledni, hogy itt csak az egész országrészre vonatkozó átlagszámokról van szó, melyeknek helyességében azonban nem lehet jogunk kételkedni.

Készakarva nem vettem itt figyelembe az olyan sokszor a magyar és nyugoti marha

mellett elhangzott érveket. Egyet azonban mégis figyelmünkre kell méltatni: azt a jelenséget, hogy a magyar fajta szarvasmarha pártolói a nagytenyésztőkből kerülnek ki s azt a másikat, hogy a kisgazdák s különösen az értelmesebbjei — mint a székelyek — a nyugoti marha után vágyódnak és sérelmesnek tartják magukra nézve azt, hogy ennek tenyésztésétől elúttatnak. Megszokáson alapul-e a nagytenyésztők fölfogása? Az új után való vágyódás, az utánzás vezet-e az egyébként annyira konzervatív kisgazdákat? Nem hiszem.

Ennek a kétirányú fölfogásnak számzerű magyarozatát találok éppen a statisztika számaiban, amely számok azt mutatják, hogy a magyar marha a nagybirtokon a pirostarkát egészen megközelítő értékkel bír, míg ellenben a kisbirtokon használati és tényleges érték dolgában a pirostarkamarha messze fölülmúlja a magyart.

Azt hiszem, a végső tanulság ebből most már könnyen kihámozható:

a magyar-erdélyi marha a nagybirtokon föntartandó is, fejlesztendő is, mert a nagybirtoknak erre a kitűnő igás erőre szüksége van és mert a nagybirtok tenyésztési eljárása javíthatja és növelheti ennek a fajtának tulajdonságait és értékét. A kisgazdák részére azonban hozzáférhetővé kell tenni a nyugoti marhát, mert az teljesen elégséges a primitívebb földművelési munkára és mely még degenerálódása esetén is nagyobb hozamot ad és nagyobb értékkel bír a kisbirtokon, mint a magyar fajta.

Azt hiszem az állattenyésztési felügyelőknek, helyesebben a földművelési kormányának működésüket ezen elvekből kellene irányítaniok.

A másik miniszteri kimutatásról, majd máskor szólok.

Gr. T.

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ TARCAJA.

Házi nyúlak tenyésztése.

Itália lakói, bizonyos körülmények között, tudva is megeszik a macskahúst nyúlpecsenye helyett, sőt szegényebb vidékeken és a nagy városokban egy-egy időviselt kisasszony jól vigyázzon cirmos cellatársára, mert ha az szomszédolni kezd, úgy nagyon könnyen fogva maradhat a szerelem szárnyán, csak hogy nem hasonlított választottjánál, hanem valamely rosszlelkű szomszéd pecsenyés serpenyőjében.

A franciák, hollandusok és belgák már inkább az egerektől aláaknázott kamrákban és ölben szeretik a cicát, úgy mint mi; hanem ők meg egy másik állatot, a melyet a mi gyermekeink csak simogatni szoktak, gazdáink pedig csak udvaruk díszül tartanak, tálalnak fel savanyu lében: a mi szép, tarka-barka, kedves kis házi nyúlainkat.

A magyar nyúlfogyasztó közönség sokkal inkább meg van áldva még az ő, egész-

séges eredetiséggel, hogysem csupa inyencségből vagy falánkságból, a saját játszótársait pecsenyévé aprítaná.

Ezek fölött elmélkedtem a napokban, a midőn egy öreg, tapasztalt házinyúl emlékiratai között lapoztam.

Az emlékiratokból a következőket ajánlom gazdaközönségünk becses figyelmebe:

„ nagyon családoknak azok, kik nagy ellenségeinkre, a házinyúl tenyésztés barátaira hallgatnak; különösen oly országokban, hol mostoha testvéreink, a mezei nyúlak, megfélekedzvéen valódi hivatásukról, a csemetefákat rongálják télen át s így nem csuda, ha az ember üldözi őket és vérengzően zsákmányul ejtven, fölényes inyencségét is kielégíti husukkal. Az ily országokban szolgáltattak a mezei és erdei nyúlak elég pecsenyét. Minek vágnia mi utánunk, a kik nem teszünk kárt az embernek, sőt szeretjük őt, hízolgunk neki, gyönyörködtetjük. mulattatjuk, nem futunk el előle s a mi legfő, nem vagyunk torkosak, hanem kicsiny családban, megelégszünk a konyhahulladékokkal. Ennél többet nem is követel-

lünk osztályrészlül az embertől; de elváránk tőle, hogy ő se törjön életünkre s ne neveljen bennünket hizelgő módon, a konyhakés alá.

Hálából a magyar gazdaközönség iránt, a mely eddig kimélettel viseltetett nemünkkel szemben, figyelmeztetésül a következőket mondhatom: akkor a midőn pecsenyének nevelnek bennünket, igen mélyen kell vájkálniok hóhérainknak a zsebeikben, hogy étvágyunkat kielégíthessék a nem is mindenfélével, hanem majdnem kizárólag lóherével és répával: mert egyéb táplálék mellett elsatnyulunk, hacsak valamennyiünk számára moslékot nem főznek, ami pedig tudvalevőleg még sokkal drágábbra jönne.

Hogy a számadást meg tessék érteni, kérem alapul felvenni, hogy tíz házinyúl harminc nap alatt 60 kilogramm lóherét és 20 kilogramm répát eszik meg. Ez a mennyiség korántsem sok, mert az állatok azt teljesen megemésztik és nem hiznak meg mellette, csak éppen jó húsban vannak.

Több répát és kevesebb lóherét ennünk nem tanácsos, mert akkor igen könnyen be-

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapirokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztési kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárral (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

(1007.)

Melyek a hasznos befektetések?

Sok gazdaság azért nem tud kellő hasznot eredményezni, mert elhanyagolt állapotban van a termőföldje vagy rétje; kevés az állatállománya, vagy az sem megfelelő.

Ha azt akarjuk, hogy a termőföldünkben, rétünkben fekvő tőke magosabb kamatot hajtson, megkívánja az is a célirányos befektetést.

A jó talajművelés, gondos trágyázás elengedhetlen előfeltételük a jó terméseknek. Sőt még az okszerű vetésforgó betartása sem mellőzhető, ha kimélni akarjuk talajunk termőerejét s nagy terméseket igyekszünk elérni; mert be lesz bizonyítva, hogy az okszerű trágyázás megfelelő vetésforgó mellett adja a legnagyobb hasznot.

Ezúttal arra akarok rátérni, hogy hazarésztünkben is mennyi még az olyan szántóföld s rét, amely nincs a megfelelő kulturálatapban. Egy részük például köves, más részük zombékos, vadvizes s így nagyon természetesen csekély a haszon is utánok.

Arra kell tehát törekedni a gazdának (hérlőnek), hogy évről-évre javítson rajtuk. — Sokszor alig kerül pénzáldozatba az ilyen javítás; máskor pedig a helyes időben és módon végrehajtott melioratív gazdagon jutalmazza a gazda előrelátását, fáradságát.

Nem elegendő a talajnak televénytartalmát szaporítani; de ha a külső hibában szenved, mindenképp azon kell segíteni.

Első sorban is a vadvizes helyeken kellene célirányos eszközöléseket végrehajtani, hogy így azokat a kevésbé használható területeken is bevonjuk a kultusz körébe.

Célirányos árkolás, alagsövezés, vízlevezetés által mindig tudunk segíteni a bajon. Ha mi nem, hát a kulturmérnökök.

Ha holdanként 20–25 koronába kerül is ez a beruházás, azt hiszem, kifizeti magát.

Megtérül az a pénz kamatostól a biztos és nagyobb termésekben.

De nemcsak a szántóföldek alagsövezése fizeti ki magát, hanem a réteké is. Pedig erre ugyancsak szívesen fordítanak gazdáink közül elegendő gondot. S így van aztán, hogy az ilyen réteken esetleg alkalmazott műtrágyák is eredménytelenek maradnak. Így pl., mint a „Köztelek” 35. számában olvashatjuk,

az ősi öntözött réten — mely részben tőzeges — az uralkodó növényzet e savanyú füvek-ből állott, miért is *meszezéssel* javították először is a vizenyős talajt. A mész a talaj savanyúságát közömbösíti. A mész mellett alkalmazott még egyéb műtrágyákat is, u. m. Thomas-salakot, s káli-trágyákat következő keverékben s összeállításban:

1. parcella trágyázatlan (1 parcella = 1 khold.)
2. „ 3 q. Thomassalak.
3. „ 3 q. Thomassalak + 1 q. 40%-os káli-trágya.
4. „ 25 q. mészpor.
5. „ 25 q. mészpor s 3 q. Thomassalak.
6. „ 25 q. mészpor, 3 q. Thomassalak, 1 q. 40%-os káli-trágya.

Legfeltűnőbbben hatott ezen kísérletnél a *mészpor*, mert a savanyú fünek nagy részét kipusztította; igaz, hogy a termést is megapasztotta, de az — mivel a savanyú fünek kisebb mennyiségben szerepeltek benne — tehát jobb is volt.

A Thomas-salak e savanyú réten egy magában nem igen fokozta a termést, míg a káli-foszfátrágya 5 q. terméstöbbletet idézett elő, midőn együtt alkalmazzák Thomassalakkal.

A kísérletből az is kitűnt, hogy a mészpor határozottan és feltűnő mértékben előmozdította a műtrágya hatását.

Nagyon ajánlható továbbá a gazdának, hogy aki csak teheti: *öntözésre* rendezze be rétyét.

Öntözés által meg lehet kétszerezni, háromszorozni a termést. Ki ne igyekeznék ezt elérni, ha módjában áll?

Öntözésre alkalmasak kivált a folyó és patakvizek. Szükség esetében, ha jobb nincs, felhasználható a forrásvíz is, vagy összegyűjtik medencékben az esővizet is.

Ha a víz könnyen vezethető a rétfel-színére s a rétfel talaja nem feltűnően egyenetlen: nem is okoz nagy költséget az öntözés berendezése.

A legegyszerűbb öntözési mód a *lejtős öntözés*. Ennél a víz vízvezető árkok segítségével a terület legnagyobb részére vezetetik s osztó árkok segítségével a terület esésének megfelelőleg továbbítatik. A kis folyókáknak

vagy öntöző csatornáknak rendeltetése azután, hogy mindenfelé eljusson.

Itt szemellett tartandó ama szabály: hogy öntözetlenül ne maradjon egy talpalatnyi terület sem; viszont a víz vissza ne maradjon a területen, nehogy ott kárt tegyen. Ez okból, ha a talaj a rávezetett vizet el nem issza, gondoskodni kell lecsapoló árkokokról, melyek a fölösleges vizet elvezetik.

Kulturmérnök és rétmester segélyével — azt mondhatjuk, bármely talaj berendezhető öntözésre, csak alkalmas és elegendő vizünk legyen. Sőt ha a körülmények kedveznek, aképp bármely talaj berendezhető öntözésre: műrétnek.

Tudvalevőleg mesterséges úton is lehet készíteni réteket fűmagvetés útján. És sok esetben indokolt lehet szántóföldből is rétet készíteni: ha azt öntöztetjük, ha kilátásunk van rá, hogy biztos és jó szénaterméket kapunk. Kivált indokolt ez alacsony fekvésű, silány talajokon.

Takarmányra minden gazdaságnak szüksége van s a legtöbb takarmányt a jó rétek szolgáltatják.

Ha eképp takarmányunkat neveljük, szaporítjuk az istállótrágya tömegét is: amely tudunkkal a leghathatósabb eszköz a szántóföldek javítására, a talaj termőerő fokozására s végeredményében a nagy termések elérésére.

A jelszó pedig ma az: hogy fokozzuk termésünket, mert eképp olcsóbbá válik a termelési költség s nagyobb lesz a tiszta haszna a gabona, kapás és más kereskedelmi növények után.

A trágya kincs marad örökké a gazda szemében s ha ebből bőven van: könnyű a gazdálkodás — még nehéz viszonyok között is.

Térjünk tehát rá a hasznos befektetésekre.

Réti János.

Olcsó és célszerű baromfiól.

Hogy ma már mily nagy szerepet játszik a rendszeres baromfitenyésztés, és hogy csekély kiadás és fáradozás mellett mégis mily jövedelmező, azt hiszem szükségtelen azt bővebb magyarázatokkal ellátnom.

Főcélom az, hogy a tisztelt gazdaközön-séggel ismertessek meg egy egyszerű, csekély

tegeskedésnek lehetünk kitéve. A répa csak éppen arra való, hogy a száraz lóhere mellett némi nedvesebb táplálékot is kapjunk.

Tegyük fel már most, hogy valakinek 100 darab tenyésznyúla van. Akkor ezeknek táplálására egy éven át 7500 kilogramm lóhere és 2500 kilogramm répa kell kerek-számban.

Ily táplálkozás mellett az évfolyamán lassankint 4860 darab fiatal nyúlivadéknak adunk életet s ezeknek s tápanyag felét és csak 180 napon át számítva, kell 87.480 kgr. lóhere és 29.160 kilogramm répa.

Egészen számítva, 100 tenyésznyúl és fiataljai egy év alatt elfogyasztanak:

94.980 kg. lóherét, ami 100 kgr.-ként 6 koronával számítva 5698 K. 80 fill.

31.660 kg. répát, a mi 100 kgr.-ként 1 koronával számítva 316 K. 60 fill.

azaz összesen 6015 K. 40 fill.
ára eledelt, a mihez legkevesebb 80–100 korona kezelési költség járul (kezelés, gyógyítás, elhullás), úgy, hogy az összeg kerek-számban

6100 koronát tesz ki, a melylyel szemben 4860 eladó, fiatal nyúlcsemete áll.

Egy ilyen eladó nyúlcsemete tehát 1.25 koronába kerül a tenyésztőnek, illetve a fogyasztási adót és csak a legközelebbi központba való szállítást hozzá számítva, 1.40—1.50 koronába kerül . . . stb. stb.

Ezeket a számokat tartom a legérdeke-sebb adatoknak az emlékiratból s átgondolva őket, átgondolva továbbá azt a sok vesző-dőket, az esetleges több költséget vagy nagyobb százaléku elhullást valamely járvány-szerű baj következtében: valóban megfonto-lásra méltó, vajjon érdemes-e nálunk, ahol a vadnyúl átlagos ára 1 korona 50 fillér, házi-nyúlak tenyésztésébe fogni?

Igaz ugyan, hogy a vadnyúllal szemben azon előnye meg van, hogy egész éven át kapható, míg amaz csak féléven át; de hiszen évadja van mindennek, vadnak, sertés-nek, bárányak, ráknak, salátának, gyümölcs-nek, farsangnak és fürdőzésnek s minden akkor esik legjobban, a midőn időszerű.

Eppen azért alig hinném, hogy házi-nyúlak részére akár a fővárosban, akár vidéki

központra, állandó piacot lehetne teremteni; de kivált még azért is, mert a magyar ember gyomra eddig még nem igen veszi be a házi-nyúl pecsenyét s így okvetlenül rászorulnánk a távol külföldi piacra, amely ki tudja, állandó lesz-e? Már pedig ha állandó piacunk nincs a fiatal állatok számára, akkor mit tegyen velük a tenyésztő? Nem hajthatja ki a legelőre, hanem otthon szépen tovább kell etetnie őket s lassan-lassan egy-egy darab majd fel-ruug két korona értékére is, a melyet pedig nem lehet érte beszélni, nem hogy nyereség-ünk maradjon!

De ezen bajoktól és véletlenektől elte-kintve, ha minden simán folyik is, vajjon kérdem, minek hizlalna a magyar gazda olyan állatot drága pénzen, a melynek kilogrammja nem ér meg többet, mint 70—75 fillért, mi-kor sokkal olcsóbb pénzen hizlalhat olyant (például baromfit) a melyért többet kap.

Abban a véleményben vagyok tehát, hogy hagyjuk mi a házi-nyúl tenyésztést a tranciákra, hollandusokra és belgákra; azok-nál gazdaságosabb lehet, mert másnemű hus-ban szűkölködnek.

Krenedits Ödön.

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi **szuperfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szu-perfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi irodája: BUDAPESTEN, IV. ker., Bécsi-utca 5. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérézősködések intézendők.

Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

költséggel előállított és mindemellett célszerű baromfiólat.

Kezelésem alatti gazdaságban több éven át foglalkoztam baromfityesztéssel, mi melékjövédelenek tekintve, igen szépen jövedelmezett, nem számítva azt a tetemes fogyasztást, mit az urasági háztartás évenként felemésztett. 130 tyúk, 40 db. pulyka, 40 db. réce és 50 db. lúd után évenként tiszta bevételem volt minden legcsekélyebb költséget is felszámítva 473 frt 27¹/₂ kr. Mint fennebb is említém, az urasági konyhafogyasztás nincs ide bele értve, ez csak tisztán a befolyt készpénz.

A baromfityesztésnél főcél az, hogy korán jelenjünk meg a piacon, hogy olyankor tudjuk a fogyasztó közönséget ellátni csirkével, tojással, mikor is az a köznéptől még nincs elárasztva, hogy tyúkjaink télen is tojjanak és kotóljanak és ezt csakis úgy érjük el, ha oly baromfióljaink vannak, melyek télen át fűthetők legyenek.

Azért itt közlöm, illetve mutatom be az általam épített baromfiólat rajzát. Az egész baromfióház faramába foglalt, a fala vesszővel befont és kívül-belül sárral betapasztott, mit házilag csináltattam, fonásnak fűzfavesszőt használtam, de ha van erdei vesszőnk, az még

jobb; az egész baromfióház összes költsége a faanyagot is ideszámítva, belekerült 187 frtba, a fedele rozsszalmából volt, jobb mint a zsindevagy deszkaifodél. Fűtésre vesszőből font kívül-belül betapasztott kemencét (bűbost) építtettem, mely tengeri szár izékkal, nyáron összegyűjtött holmi gyomokkal és más egyéb haszontalan hulladékfelével volt fűtve, a mi trágyának sem volt jó és erre a célra kitűnően megfelelt. A baromfióház nagyságát illetőleg a tyesztendő baromfiók mennyiségéhez képest építjük.

A baromfityesztésnél szemünk előtt következőket kell tartanunk, hogy azoknak mindig tiszta ivóvizük legyen és friss, az ólak mindennap kilegyenek takarítva, az ólak földje mindig friss és tiszta homokkal legyen behintve, az ólak fala belül minden hónapban egyszer 5%-os kékkő oldattal mészbe keverve ki legyen meszelve, az ülőhelyek minden hónapban karbolineummal legyenek bekenve és így mentve lesznek baromfiaink minden betegségtől és parazitáktól.

A száraz homok arra való, hogy első sorban is legyen hol télen is fürödni, tudjanak tetszésük szerint abból enni, a mi az emésztést elősegíti és a baromfióhulladék nem ragad a földre, azt az ólból könnyen el lehet távolítani és ezen hulladékot egy kijelölt helyre rakásba rakjuk, mi kertivetemények alá használva, becses trágyaszert.

Szerény cikkemben elősoroltakat a legmelegebben ajánlhatom tisztelt gazdatársaimnak annál is inkább, hogy a mai válságos gazdasági viszonyokat tekintve, egyoldalú gazdaságot vezetni már nem lehet, hozzá kell nyulnunk mindenhez, hogy gazdaságunk jövedelmező legyen.

Dióssy Imre.

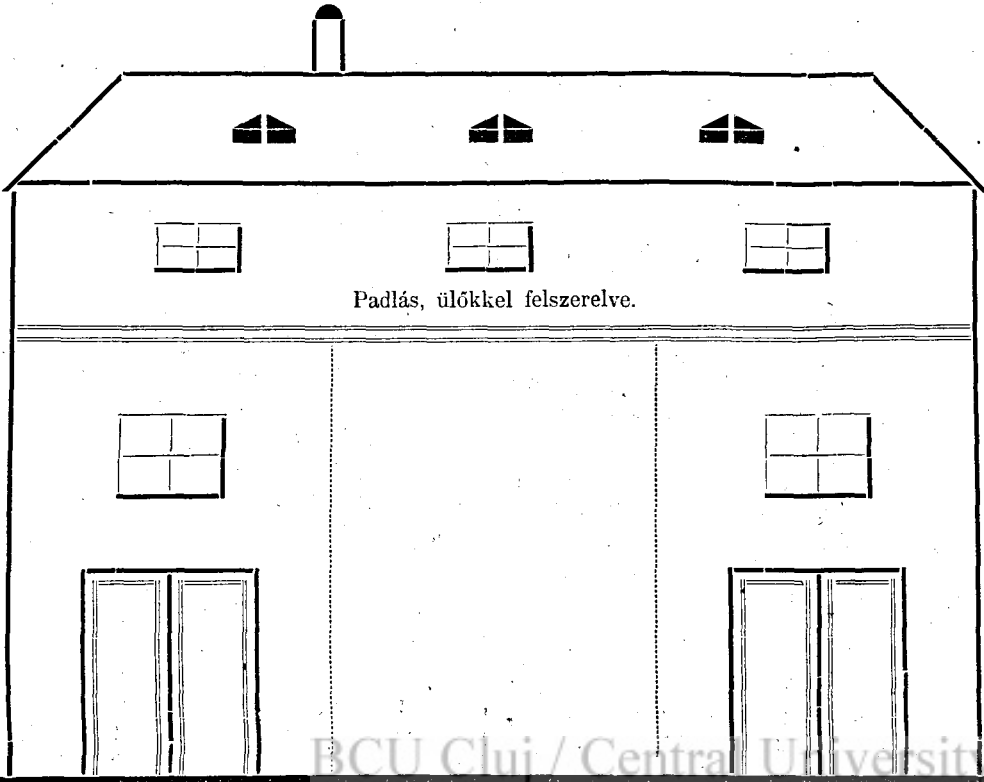
A mezőgazdasági csomagszállítás.

(György Endre, a m. kir. földmivelésügyi miniszter londoni szaktudósítójának jelentése)

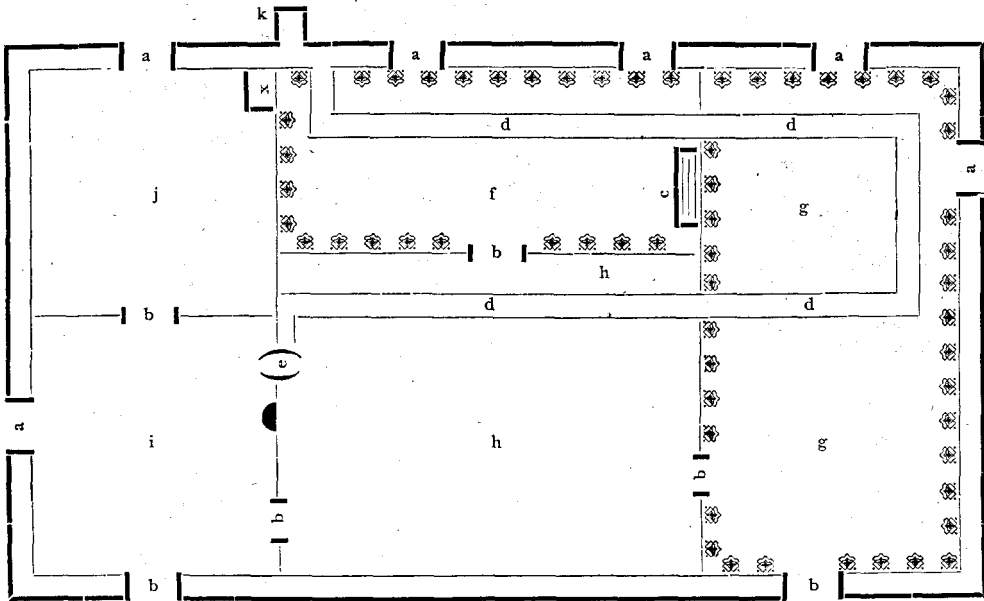
Két évvel ezelőtt volt szerencsém nagyméltóságod figyelmét azon kísérletekre hívni fel, melyek a mezőgazdasági kisebb — 60 fontig = 27.125 kilogramm — súlyú termények szállításának egyöntetűvé és olcsóvá tételére nézve a Great Eastern és ennek példájára a South Eastern vasútak által behoztattak Ezen kísérletek beváltak s a gazdáközönség által nagy elismeréssel fogadtattak.

A lényeg az, hogy a vasút maga gyártja és árulja hat különböző mértékben a csomagszállító ládákat, terjedelem szerint 2—5¹/₂ penny (20—55 fillér) árban, azután egyszerűen megbélyegzik az állomásokon kapható bélyegekkel s bedobják a gyűjtőhelyiségbe megcimezetten. A vasút magára vállalja a szállítás Londonba, vagy más megnevezett 13 nagyobb állomás valamelyikére, sőt ott három angol mértőföld (4.828 kilométer) körzetben a címzettnek kézbesítést is igen olcsón. A legkisebb díj 9 kilogramm míg 40 fillér, azután fokozatosan emelkedve a legnagyobb 27.215 kilogrammnál egy shilling = 120 fillér. Így — úgyszólván — minden formalitás nélkül, rendkívül gyors és olcsó a szállítás, minden távolságra egyforma, s csak természetes, hogy a szállító közönség nagy mértékben kap rajta. A Londontól 2—300 kilométerre fekvő helyekről is a reggel megszedett számóca például a londoni fogyasztó asztalára kerülhet ebédjéhez.

Semmi csoda, ha maga a vasút is büszke az eredményre. A legközelebbi gyűlés alkalmával lord Claud Hamielton (az indiai miniszter fivére) teljes emfázissal jelentette ki, hogy ők a mezőgazdaság ügyének többet használtak, mint a »Board of Agriculture« összes működése. De nem csoda az sem, hogy ezen példa utánzására reá szoritani a vasútkat, folytonosan emelkedik a törekvés azon vidékeken, melyek nélkülözik azt.

Baromfióház elülről nézve.

Alaprajz.

- a) ablak.
- b) ajtó.
- c) meleget beeresztő ablak dróthálóval befonva.
- d) bádócsó, meleget bevezető.
- e) kemence (bűbos).
- f) költető ülőhelyekkel ellátva, mely vesszőből van fonva.
- g) tojóhelyiség ülőkkel, szintén vesszőből ellátva illetve fonva.
- h) aprómajorság szoba.
- i) fűtőház, konyha, ott van a padlásra feljáró is készítve.
- j) baromfi gondozó lakása. x jelzet a tűzhely.
- k) kémény, melybe a cső bele van vezetve.

SÁRGA KRISTÓF fehérnemű és vászonraktárában Kolozsvárt, Deák-Ferenc-u. (Belközép) 3. sz.

A legnagyobb választékban és a legjutányosabb árban kaphatók:

Férfi, női és gyermek fehérneműk és harisnyák.
Különlegességek: dús választék minden kivitelű divatos férfi és női ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézlők- és finom zsebkendőkben.
Elvállal kiházasítási vagy magán szükségre kívánt mindenféle fehérneműk pontos elkészítését, kitűnő szabás és jó összeállításra legnagyobb figyelem fordítatik.

Szőnyegek minden fajtában és minőségben, u. m.: szalonn-, fali-, futó-, ágyelibe-, és pamlagszőnyegek továbbá valódi **Linoleum** minden szélesség és nagyságban.

Hazai pokróczok, utazó- és gypaju takarók a legolcsóbbtól a legfinomabbig.

Amerikai önműködő ablak-függönyök (roletták) minden nagyságban kaphatók!

Valódi kősmárki londaasztalmű 25% gyári áron alól kapható.

1008.

Szerencsétlenségre az angol vasúti rendszer természete ezen igyekezetnek nincs előnyére. A vasútnak nem kényszeríthető erre, sőt a vasútnak szabad díjmegállapítási joga — a maximális tarifák keretén belül — állandó panasz tárgya minden körben. Igen határozottan panaszkodik a kereskedelmi kamarák központi közgyűlése és a mezőgazdák központi kamarája egyhangulag az ellen, hogy a vasútnak a belföldi termelés rovására favorizálják a behozatalt. Csak a legutóbbi alkalommal volt alkalommal egy konkrét tárgyalás alkalmával meggyőződni róla, hogy Normandiából olcsóbban jó a tej Londonba, mint ugyanazon vonal egy angol állomásáról. Ezen panaszok vezették az angol »Board of Agriculture«-et egy köriratra, a melyben felszólította a gazdasági egyleteket arra, miképp minden ilyen konkrét eseteket hozzanak tudomására a megfelelő lépések megtétele végett.

Az általános felfogás azonban az, hogy ennek sem lesz kézzelfogható eredménye. Egész mulatságosan beszélte el a gazdák egyik gyűlésén egy tekintélyes farmer a maga ilyenmü tapasztalatait. Először is hosszú studium után megállapította panaszát. Hogy csak magát azt a tényt, miképp a jogos viteldij maximumán túl ment az ő esetében a vasút, megállapította, a folytonos kiegészítés, cserélés, összeolvadás, cimlet kibocsátás, egyesítés stb. folytán a kérdéses vasútra vonatkozó nem kevesebb, mint 84, egymásnak ellentmondó, kiegészítő, ideiglenes és végleges engedélyokmányt (Private Act) kellett végig tanulmányozni, a melyeknek mindegyikében foglaltatott tarifális intézkedés is, a melyek mindegyike a kérdéses társaságnak, vagy valamely jogelődjének adatott Panaszát beadva a »Board of Agriculture«-nek, az áttette a »Board of Trade«-hez, onnan kiadták a vasútnak, azt feltele megint ezen az úton éppen azt, a mit neki mondott azon subaltern tisztviselő, a kihez először fordult: hivatkozott egy más vasúttal egy állomás közös használatára kötött szerződésre, mely szintén »Private Act« volt, s az ebben foglalt egy felhatalmazásra a kérdéses maximumot illetőleg, azon »undue preference«-t (igazolatlan előnyben részesítés) illetőleg mely egy általános (1878) vasúti törvény szerint egy külön vasúti törvényszék előtt locus standit ad a sérelmes félnek, igaznak elismervén a tényt, a tengeri versenyre utalt, a melylyel szemben jogosítva volt így védeni magát. Neki — igaz — ezen úton joga lett volna bizonyára ezekben kerülő pert kezdeni két shillingje végett, de csaknem bizonyos, hogy a per elbukott volna, mert a tengeri verseny igazolható, London s Anglia csaknem minden nagy fogyasztó városa tengeri kikötő lévén, vagy a tengerrel vízi (folyam vagy csatornai) úttal összekötve.

Újabb időben némileg javult a helyzet, amennyiben az úgynevezett »Mansion House Association« létesült, a mely az ilyen ügyekben tanácsot és jogi képviselést ad, s Edwin Klements, ezen társaság titkára, sok esetben juttatta már érvényre a gazdák panaszait. Az a dolog azonban egészen világos, hogy a vasútnak a legtöbb esetben nehezen ellenőrizhető, eljárásukat pedig oly országban, a hol a vízi utak oly nagy szerepet játszanak, s a hol a szárazföldi szállítás legtöbb esetben kikerülhető, s mindig éles versenynek van kitéve, mindig képesek menteni. London esetében például minden vasút igazolhatja a külföldi cikkek olcsó ideszállítását azzal, hogy utoljára is a külföldi cikk egyenesen is jöhetne ide.

Világos lévén tehát az, hogy a vasútnak ellenzése jogszerű mindaddig, míg magántársulatokról van szó, világos az is, hogy azokat újabb engedélyekre szorítani majdnem lehetetlen. A Great

Eastern példáját pedig a South Easternen kívül nem hajlandók követni a vasutat. Sem arra, hogy a vasútnak államosítsassanak — ámbár arra is van áramlat — sem arra, hogy azok kényszeríthetők legyenek ily olcsó, egyöntetű eljárásra, nem lévén kilátás: a legújabb időben a mozgalom arra vetette magát, hogy ezen reformokat nem a vasútnak, hanem a posta útján igyekezett megvalósítani.

A javaslat célja az, hogy hozassék be a csomagpostának nagyobb kiterjesztése egyelőre 100 fontig = 45359 kilogrammig, később tovább is. A főelőny a Great Eastern rendszerével szemben az volna, hogy posta mindenütt van, vasút nincs, a mellett a gazdának a vasúthoz való szállítás a legnehezebb dolog, a posta — ez a híres regényíró Rider Haggard javaslata, a ki újabb időben »Rural England« cím alatt az angol mezőgazdasági viszonyokat tárgyaló kitűnő művet írt — ki volna egészítve nagy automotor kocsikkal, a melyekkel meghatározott órákban naponta vagy hetenkint egyszer, vagy többször, megjelennek minden gazdánál s átvenné a 100 fontig menő csomagokat, a melyekért a szállítási díjakat esetleg a címzett fizetné, sőt az árát is, esetleg a posta szedné be, a szárazföldi utánvételi rendszer mellett. A szállítási díjak szerinte a szállítási távolsággal is volna arányba hozhatók. Az eredeti eszme az volt, hogy e kedvezmények csak mezőgazdasági terményekre adassanak, de a képviselőházban az ez irányban hozzá intézett kérdésre A. Chamberlain, a postaügyi miniszter kifejtvén igen helyesen, hogy azt ellenőrizni lehetetlen, újabb maga Rider Haggard is minden árura kiterjesztette.

A nehézségek szembeszökők. Első sorban is az igaz, hogy az összeszedést lehetséges határozott napokra szorítani, de a kézbesítést nem. Azt pedig, hogy például Londonból falura ne küldhessenek csomagokat, nem lehet megtiltani, még csak bizonyos napokra korlátozni is alig. Sőt érdekesen jellemzi a gazdák felfogását az a felszólalás is, a melyet egy vidéki gazdasági egylet képviselője nyilvánított a javaslat ellen, azzal argumentálván, hogy ez esetleg a gazdák érdeke ellen is érvényesülhet, a ma helyhez kötött fogyasztó ma helyben beszerzett szükségleteit is jövőre a városból hozathatná, sőt esetleg külföldi eredetűeket is. A komolyabb nehézség, a nagy befektetés és a nagy költség.

A javaslat pártolói természetesen azt hiszik, hogy a jövedelemszaporulat ezt fedezni fogja, de ez legalább is kétséges oly országban, a hol a vasúti szállításért a posta nyers bevételeinek 55% át fizeti, s a hol egyáltalában nem lehet feltenni, hogy a vasut olcsóbban teljesítene az ily kiterjesztést, mely utoljára is az ő saját üzletkörét csonkítaná meg jelentékenyen.

A. Chamberlain ez okokból határozottan tagadó álláspontra helyezkedett ugyan, s így közvetlen kilátás a megvalósításra nincs. De nem lehet tagadni, hogy a mozgalom azért előrehalad. Tizegy éve már annak, hogy Raiker, az akkori postaminister Headton képviselő hasonló indítványát erősen támogatta. Azóta folyton nagyobb hullámokat ver az. Különösen most Rider Haggard agitációja folytán. A legutolsó napokban a Central Chamber is elfogadta a javaslatot. Nem is természetellenes ez oly országban, a hol ezen kisebb mezőgazdasági termények (vaj, margarin, sajt, tojás, alma, zsír, tej, burgonya, virág, szalonna, sonka), a melyek különösen volna a szállítás természetes tárgyai, s a termelés nagy mértékben fokozható is, ma már 61½ millió font sterling = 1496 millió korona óriási értékben hozhatnak be évenként a külföldről, az a remény azonban, hogy így a kül-

földről való behozatal ezen cikkekben lényegesen és állandóan fogna csökkenni, éppen az elmondottak szerint, szembeszökőleg téves.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ **A répanematódák ellen.** A répanematóda már körülbelül 30 év előtt mutatkozott Ausztriában, különösen Morvaországban; a silány termés feltűnt a nélkül, hogy a kártevő paraziták felismerték volna és senki sem gondolt arra, hogy a nematoda oly hihetetlen gyorsan elterjed, s oly könnyen széthordható, hogy ellene védekezni kellene. Miután a répanematóda mindenütt található, a hol cukor-répát forszírozva termelik, nem ajánlhatjuk eléggé, hogy a gazda répaföldjeit a legelőnkebb figyelemmel kísérrje, hogy a bajt idejében felismerje, s azon földeket, a melyek egészségesek, a ragályosnak nevezhető bajtól védelmezze, ami általában érhető el, ha vigyáz, hogy forszírozott répatermelés, ragályos composttal való trágyázás vagy répamivelő eszközök, fogások stb. által a nematódák az egészséges földre ne vitessenek. A már ragályos földeket három osztályba sorozzuk és pedig egészen, meglehetősen és foltonkint ragályosakra.

Az egész ragályos és nematódáktól lepett földeken legjobb a répatermesztést abbahagyni, mert ezeken — dacára a gondos szántásnak, bő trágyázásnak, műtrágyáknak és meszezésnek — oly kevés a termés, hogy az alig fogja a költségeket fedezni. Nem használ itt semmi mesterkedés; ha a répatermés jó években is 100—150 q-ra apad hektáronként, akkor a répatermelés nem fizetheti ki magát. Egy gazda értesít, hogy hat évi szünet után is megjelennek a nematódák, ha nem tesznek is nagyobb kárt. Azon földeken, a melyek csak részben vannak ellepve, a forgónövények alkalmazását lehet ajánlani, de csak abban az esetben, ha az lelkiismeretesen alkalmaztatik; gondatlan gazdánál ez nem ér semmit. Oly földrészteléken, melyeken a nematódák csak foltonként jelentkeznek, legjobb a beteg répát kiszedni, s a folt körül is olyan területen, hogy a meglevőkön ne maradjon nematóda; erre a foltot egy 30 cm. mély árokkal körülvevesszük és a talajt szénkénnel kezeljük oly mértékben, hogy ott minden élő lény elpusztítsassék. Ezen fáradságos eljárást elmulasztani semmiképpen sem szabad, mert különben a nematóda a földet rövid idő alatt ellepi és répatermelésre alkalmatlanná teszi. Az égetett mészzel való trágyázása a nematódás földrészeknek igen gyakran jelentékeny haszonnal jár, a nematódát azonban még az esetre sem pusztítja el, ha igen nagy mértékben használtatik.

A kainit és szuperfoszfáttal való bő trágyázás akkor használ, ha az a Melichar által ajánlott módon alkalmaztatik, mely szerint a sorokba először a műtrágya szóratik el, erre egy vékony földréteg következik, melyre most a répamagot vetik, hogy a kikelés után a gyökerecske hamarosan a műtrágyás rétegbe kerüljön; a műtrágya maró hatása megátolja, hogy a nematódák az egészen gyenge gyökerekbe hatoljanak és csak akkor jutnak a répára, midőn a növény jobban megerősödött, s annyiró-amennyire ellentállni képes.

Igen jónak bizonyult a fahamu is az újabb időben forgalomba hozott themenai

Oberurseli Mótorgyár Részvénytársaság, Oberursel

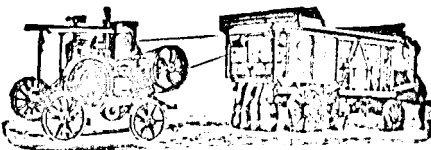
MAJNA-FRANKFURT MELLETT.

Iroda és mintaraktár: Bécs, VII., Lindengasse 7. 1077.

LEGJOBB ÉS LEG-
OLCSÓBB HAJTÓERŐ

a „GNOM“ benzín-petrolin-motor-mozgony.

3000-nél több üzemb. — Könnyen kezelhető.
Villanyos gyújtással. — Okl. gépész felesleges.

Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás
ingyen és bérmentve.

Magyar levelezés.

Magyar levelezés.

Motor-Locomobile.

szuperfoszfátgipsz, mely 70—75% kénsvavas meszet és 6—8% oldható foszforsavat tartalmaz.

Ha azután a gazda a répa földeket a gyomoktól tisztán tartja, a répa alá háromszor szánt és azután kora tavasszal végzi a vetést, akkor megtett mindent, a mit a répanematódá ellen ezidőszerinti tudásunk mellett tenni lehet.

— **A baromfiak vérfelfrissítése.** A vérfelfrissítés, vagy vérfelújítás a baromfiaknál akár tiszta fajtát, akár keresztezéseket tenyésztünk, okvetlen szükséges eljárás. Alkalmazása főleg akkor elkerülhetetlen, ha a tenyésztett állatok közül egyesek, tulajdonai, vagy külsejük tekintetében hanyatlanak. Ezen körülményt a tenyésztő észrevéve, rögtön azon legyen, hogy ugyanazon vérrel, de a mely másutt tenyésztve a fentemlített hátránnyal nem bír, saját tenyészete vért felelevenítse s úgy a testnek, mint tulajdonoknak előbbi alakulását helyreállítsa.

A vérfelfrissítés elkerülhetetlen különösen akkor, ha az éghajlati vagy a talajviszonyok s a takarmány-féleségek, melyekkel tyukjainkat tápláljuk, ellentétesek a fajta lényegével. Ha e viszonyokon másként változtatni nem tudunk, ekkor tenyésztünket vérfelújítás által tarthatjuk csak fenn.

Vérfelfrissítés szükséges továbbá a netalán előállt tenyészhibák kiküszöbölése végett.

A vérfelfrissítésnél a következők tartandók szem előtt. Ha a felfrissítés szüksége mutatkozik állatainkon, úgy a tenyésztett fajta eredeti helyéről ezen fajta egyik kitűnően kezelt törzséből himállatokat szereztünk be, amelyekkel a létesítendő változásokat leg hamarabb eszközölhetjük. A vérujító apa állatnak meg kell felelnie a hozzáfűzött követelményeknek. birnia kell tehát azon képességel, hogy azon fajta hibás tulajdonait és alakját kiküszöbölje, saját helyes és célnak megfelelő alakulását és tulajdonait örökítve át azok helyébe.

— **A friss tojás felismerése.** A szász baromfitenyésztő-társaság jutalommal tüntette ki a következő vizsgálati eljárást, a mely egészen tudományos alapon nyugszik. Ha a tojást vízbe merítjük, úgy az annál inkább hajlik a felegyenesedésre, minél régebb. E jelenség annak tulajdonítható, hogy a tojás fehérjén hig anyagainak elpárolgása következtében nagyobbodik az az üres tér, a mely a tojás öblösebb végén van. A tojás tehát korának megfelelőleg különbözőképpen helyezkedik el és hosszúsági tengelye kisebb-nagyobb szögletet alkot a vízszintes sikkal. A friss tojás vízszintes marad, a 3—5 napos tojás 20 fokos szögletet kepez a vízszintes sikkal, a 8 napos 45 fokos szögletet, a kéthetes 60 fokos, a háromhetes 75 fokos szögletet. Az egy hónapnál régebb tojás függőlegesen áll; ha még idősebb, úgy a víz felszínén uszik. A vizsgálat céljára készíthetni speciális üveget, a melynek falára csiszolhatók a különféle tengelyhajlások és azok jelentősége, a mi a vizsgálatot gyorsabbá teszi.

— **A búza termőképességére befolyást gyakorló körülmények.** A búza a legtalajszarolóbb növények közé tartozik, mert eltekintve azon hátrányos hatásától, hogy a talajt gyomosan, megtömődve és kiszáradva hagyja hátra, ezen felül még tápanyagait is igen nagy mértékben kihasználja. Helyes és okszerű vetésgörög betartása által azonban ezen hátrány többé-kevésbé csökkenthető lesz, mert más talajkimélőbb, kapás, ipari takarmány stb. növényeink termelése helyre képes állítani azon egyensúlyt, a mely a búza s általában a gabonafélék termelése alkalmazásával a talajban felbomlott.

Ismeretes a magyar búza kitűnő minősége s azon keresettség, a melylyel a külföldön fogadtatik. Ugyanis a külföldi piacokon a magyar búza mindig magasabb árnak örvend, mint más nyugati búzaféleség, a mely körülmény oka a magyar búza dús sikértartalomban keresendő. Ezen kiváló minőséget

a klíma adja s erre a gazdának befolyása nem igen van.

Nálunk tehát a búza minőségét javítani felesleges; a gazda teendője itt más irányban kell, hogy megnyilatkozzék, ugyanis abban, hogy termőképesebbé tegye azt, mert olyan átlagtermések, a melynek különösen utóbbi éveiben voltak egyáltalában nem elégíthetik ki a legszerényebb igényeket sem. Bővebb termőképességét pedig csakis helyes termelésével lehet elérni, a mely a talaj okszerű megművelésében, a rendszeres és a búza kivánalmainak megfelelő trágyázásban, végül megfelelő vetésgörög berendezésben nyilvánul. A talaj megművelésénél szabályul tekintendő az hogy alája a talaj minden körülmények között jó mélyen felszántassék s az aratás befejezése után a tarlóhántásról sem szabad megfeledkezni, mert különben a vetés nagyon gyomos lesz. Istállótrágyába a búza nem vehető, mert különben akkor a magyar búza egyik legnagyobb hibája jut érvényre, a megdülés. Ezért az istállótrágya közvetlen alkalmazása mindig kerülendő, s ha csak lehet, az mindig a búza előveteménye alá adassék, a mely esetben az esetleges tápanyaghiányon, mivel sok foszfort igényel, a szuperfoszfát alkalmazásával segíthetünk, a mely egymagában alkalmazva is, nagy mértékben képes a termést fokozni.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Kis hirdetések című rovatunkra felhívjuk olvasóink figyelmét. Egy koronáért, mely előre beküldendő, mindenki hirdethet s az utalvány szelvényre a hirdetés szövege is felírható. A hirdetés megrendelés minden száma legkésőbb csütörtökön délig a kiadóhivatalhoz juttatandó.

— **Halálozások.** *Marselek Ferenc*, az „E. G. E.” volt segédtitkára, folyó hó elsején, élete 33. évében, több mint három évi szenvedés után Kolozsvárt elhunyt. Annak idején, — sok, önhibáján kívül szenvedett nehézség után — a gyakorlati élet mezejéről lépett az egyet szolgáltatába, honnan már, nem egészen egy évi működés után, nehéz, gyógyíthatatlan betegség miatt kórházba jutott. Törekvő, lelkiismeretes, derék tisztviselő volt s kellemes, szerény modora már rövid idő alatt kedvelté tette őt úgy a hivatalos, mint a társadalmi érintkezésben. Halálát neje, kis fia, szülői, testvérei, a rokonság és számos barátja gyászolja. Legyen csendes pihenése!

Szikszay Elemér, állattenyésztési felügyelő múlt hó 30-án Velencében, hova súlyos idegbaja gyógyítása végett utazott, hirtelen meghalt. Szikszay a felügyelői kar egyik legjelesebb tagja volt s halálával állattenyésztésünk ügyét nagy veszteség érte. Nyugodjék békével!

— **Az erdélyi racka.** A magyar-osztrák katonai posztógyárak azon panasza nyomán, hogy a régi jeles erdélyi racka-gyapjuból nem áll elég mennyiség rendelkezésre, *Daranyi* földművelésügyi miniszter utasította a budapesti m. kir. gyapjuminősítő intézetet, tanulmányozná ezen kérdést. Az intézetnek e téren európai szaktekintélyű igazgatója dr. *Rodiczky* Jenő cs. és kir. asztalnok az elmúlt héten e célból az erdélyi részre érkezvén, itt *Szász* István és *Pilisi* Géza állattenyésztési felügyelők kíséretében tanulmányozta az enyedi tenyészállat-vásár juhanyagát, a kolozs-borsai, zentali, maros-ludasi, királyfalvi, szengyeli, mező-tóháti, mező-dombi, mezőörményesi, kályáni uradalmak s birtokok racka-tenyésztését. A tanulmányút végével, május hó 8-án, az Erdélyi Gazdasági Egyletbe hívott szakértekezleten fejtette ki dr. *Rodiczky* megfigyeléseit s nézeteit.

— **Az „E. G. E.” állattenyésztési és állatkiállítási szakosztálya** május 8-án, pénteken d. e. tartotta a folyó évi tenyészállat és gépkiallítás tárgyában első

fontosabb gyűlését, melyről részletes referátát csak jövő számunkban hozhatunk.

Az ülés mindenekelőtt megállapította, hogy a kiállítás ideje f. évi szeptember 5., 6., 7. és 8-ára fog esni.

Lesz: ló, szarvasmarha, juh, sertés, baromfi és gépkiallítás. A baromfikiallítást országos jelleggel a »Baromfitenyésztők Országos Egylete« (Budapestről) fogja rendezni az eddiginél jóval nagyobb terjedelemben. A gépkiallítást az »Erdélyi Kereskedelmi Társaság« . A kiállítás díjai a múlt 1900. évi kiállítás díjait 1585 koronával múlják felül, ami nagyban fogja emelni az érdeklődést.

Az összes díjak a 12.000 koronát meghaladják. Ezeken felül még, minden valószínűséggel, több állami arany, ezüst és bronz érem is lesz kiosztva, úgy, hogy a folyó évi kiállítás az eddigieket minőségben és méretekben egyaránt túl fogja szárnyalni.

— **Gyapjuértékesítési értekezlet** volt folyó hó 8-án d. e. 1/2 10 órakor az »E. Gazd. Egylet« helyiségében br. *Bánffy* Ernő alelnök elnöklété mellett. Az értekezleten részt vett dr. *Rodiczky* Jenő csász. és kir. asztalnok, a budapesti gyapjuminősítő intézet igazgatója is. — Az értekezlet tárgya az erdélyi rackagyapjú jobb kezelése és értékesítése volt. A gyűlés megállapította azon módokat, melyekkel az anomáliákon segíteni lehet s a további teendőkkel egy: *Lészai* Ferenc, dr. *Szentkirályi* Ákos, *Szász* István, *Gaál* Elek és *Fodor* Ferenc értekezleti tagokból álló bizottságot küldött ki. Az értekezletről jövő számunkban részletesebb ismertetést közlünk.

— **A bortörvény revíziója.** A földművelési miniszterium legközelebb revízió alá veszi a mesterséges borok készítéséről és forgalomba hozásáról szóló 1893. évi XXIII. törvénycikket. Főleg azért történik ez, mert Ausztriával való kereskedelmi és vámszövetségünk XXII. cikke úgy intézkedik, hogy a mesterséges borok készítése és forgalomba hozása a két állam területén egységes alapelvek szerint szabályozandó. A most érvényben levő idevágó osztrák törvény pedig lényeges eltéréseket mutat, a mi 1893. évi XIII. törvénycikkünk rendelkezéseitől s e végből szükséges a szóban forgó törvénykikkeknek mindkét kormány, illetőleg mindkét törvényhozás részéről való megegyeztetése. A földművelési minisztériumban a revízióra szükséges előmunkálatok már megkezdődtek s nem lehetetlen, hogy a borügynökök működésének újabb időben több oldalról sürgött törvényes szabályozása is e törvényrevízió keretében nyer végleges megoldást.

— **Állami lovak árverése.** F. évi április hó 30-án tartatott meg az állami ménesek számfelírti kancáinak ugyancsak a ménesintézetekből kisorolt herélteknek árverése Budapesten a Tattersallban. Eladott összesen és részletesen 4 drb 4 éves kishéri herélt ló 17 drd bálolnai fiatal 5 éves kanca, 14 drb 4 éves herélt a mezőhegyesi ménesből és 2 drb 6—7 éves herélt az állami ménetelepekből. A kishéri lovak átlagára 1720 K., a bálolnai 5 éves kancák átlagára 790 K., a mezőhegyesi heréltek átlagára 837 K., több esetben kontasztáltak, hogy a bálolnai fiatal kancaanyag jelenleg a régiok mellett elmarad küllemileg is, az árban is, mert míg 1897-ben az átlagár 1032 K., 1898-ban az átlagár 910 K., 1900-ban az átlagár 970 K., addig a folyó évben 790 K. volt csak dacára annak, hogy az 1897—1898. és 1900. években az eladások összel történtek, míg a mostani tavasszal eszközöltetett, amikor pedig általánosan a lónak jobb ára szokott

A legizlésebb fényképek és nagyítások készülnek **Ferenc és Tarsa** műtermében **Kolozsvár, Wesselényi-Miklós-u. 15. sz. alatt**.
Jutányos árak, pontos kiszolgálás. 1103.

NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLOSZVÁRTT
Deák Ferenc-utca (ezelőtt: Belközép-utca) 37. sz. alatt (Korbuly-ház) olesó jelzalog és váltóköcsönöket nyujt és **BETÉTRE 5 SZÁZALÉK KAMATOT AD.**
(1004.)

Jámbor Mihály
magán
Tánc- és Vivóterme
Sétatér-utca 10. sz.
Jámbor Mihály Kolozsvár elsőrendű táncmestere május 1-től október 1-ig meghívásra uri házakhoz vidékre is elmegy tanítani. Levélbeni tudakozásra azonnal válaszol. 1104

A világhírű **SCHÖBERL-ágy.**
Magyar szabadalom 3011. szám.

Éjjel ágy. Nappal 1 szék.
Minden háztartásban elegáns kis kanapé gyanánt szolgál és egy kézmozdulattal a legtökéletesebb ruganyos matrácóságra változtatható át a legnehezebb és legnagyobb személyek számára is, ennél fogva minden jobb családnál kedvelt, sőt nélkülözhetetlen 23 év óta sok ezer van használatban, mert a jó fekvés a szabad lélekzést előmozdítja.
A Schöberl-ágy ára a kivitel szerint 26, 36 frt és feljebb. Szétküldés a világ Schöberl Róbert udvari szállító, minden részébe cs. és kir. szab. gyára által **BUDAPESTEN, Haris-házár.** Árjegyzék kívánatra.
Óvjuk a t. c. közönséget Schöberl-ágyunk értéktelen utánzásaitól. 1134

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánljuk
CZINK JÓZSEF műruhafestő és vegyészeti tisztító intézetét Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 25. szám alatt,
1114. Műhely: Dézma-u. 5. sz.
Fióközllet: Bánffy-Hunyadon.
Festésre és tisztításra elvállal mindennemű foltosodott vagy szinehagyott női-, férfi- és gyermek-ruhákat, szőnyegeket, butor-szöveteket, függönyöket, kesztyűket és bármilyen díszszel ellátott tárgyakat, melyek egészben lesznek festve és tisztítva felelősség és a legolcsóbb árak mellett. Sürgős esetben a ruhák 24 óra alatt készülnek. — Postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl.

A „**SZT. ANNA**”
Malátakészítmények és italok
a legjobbak. 1129

Szt. Anna Malátacakes
minden egyéb liszt hozzáadása nélkül 78—80% maláta kivonatot tartalmazó malátából készül. A legjobb és legizletesebb
● **tea- és tápsütemény** ●
felnőttek és gyermekeknek, egészségesek és betegeknek. 1 nagy doboz 2 korona, 1 kis doboz 50 fillér.

Szt. Anna Maláta-Likör
a legjobb és legegészségesebb üditő ital, kellemes ízű és zamatú, tiszta, festetlen ital. *A likörök királya.* 1 palack 2.30 kor.

Szt. Anna Malátakeserű
kitünő ízű és hatású, kiváló gyomor-erősítő, étkezés előtt 1—2 pohárral az étvágyat gerjeszti és az emésztést elősegíti 1 palack 2.30 korona. —
A Szt. Anna malátakészítményeket elsőrangú orvosi tekintélyek ajánlják.

Kizárólagosan gyártja:
a Szt. Anna Malátakészítmény Vállalat Kis-Velenczén.

Magyar Jelzalog-Hitelbank
Képviselősege Kolozsvártt
(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona.
4%-os és 4 1/2 %-os
Záloglevélköcsönöket
nyujt és pedig 4%-os kölcsönt földbirtokra: 50 évi törlesztéssel 4.95 százaléknál, nagyobb városokban fekvő házakra 4 1/2 %-os törlesztéssel 5.25 százaléknál évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítási árfolyam mellett 4 1/2 %-os záloglevélköcsönöket földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5.35 százaléknál és nagyobb városokban fekvő házakra 4 1/2 %-os törlesztéssel 5.65 %-os évi részletfizetés mellett.
A jelzalogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az Erdélyi Gazdasági Egylet bizalmi férfiai adnak véleményyt. (1001.)
A bank képviselősegenél kaphatók 4% és 4 1/2 %-os záloglevelek, 3%-os és 4%-os nyereséymköcsvények

Alapított 1873. Alapított 1873.
Ajánlom szabadalmazott 1133
Jéghűtőimet,

melyek igen takarékos égemenczével vannak felszerelve. Hentes üzletek, tejelárusítók és privat házaknak igen alkalmas. Raktáron áll 20 krtól 400 koronáig. — Árjegyzék bérmentve. —
Seemann J. Iakatos, tizedes-mérleg, fuvó és hűtő készítő Kolozsvártt, nagymalom-u 20
A LAPPELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:
Felelős szerkesztő és kiadó:
TOKAJI LÁSZLÓ.
Társzerkesztő:
JAKAB LÁSZLÓ.
Segédszerkesztő:
ÉBER ERNŐ
AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

Személyszállító vonatok indulási ideje május 1-től.

A vonatok indulási ideje középEurópai idő szerint van megállapítva. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig terjedő éjjeli idő a perczek aláhuzásával van megjelölve.

Budapest felé:						Kolozsvárról indul:		Brassó felé:									
515 sz. szem. v.	511 sz. gyors v.	505 sz. szem. v.	545 sz. Tr. sz. sz.	507 sz. szem. v.	501 sz. gyors v.	2 sz. szem. v.	14 sz. vegy. v.	502 sz. gyors v.	508 sz. vegy. v.	512 sz. sz. sz. t. v.	506 sz. szem. v.	516 sz. vegy. v.					
518	1259	713	140	617	1110	725	430	611	830	452	854	1051					
Predeal felé:				Budapest felé:				K.-Vásárhely felé:			Zernest felé:						
530 sz. szem. v.	592 sz. sz. sz. t. v.	502 sz. gyors v.	582 sz. vegy. v.	507 sz. vegy. v.	501 sz. gyors v.	505 sz. szem. v.	603 sz. gyors v.	7802 sz. szem. v.	7812 sz. vegy. v.	7804 sz. szem. v.	7711 sz. vegy. v.	7717 sz. vegy. v.	7715 sz. vegy. v.				
355	655	219	1140	520	245	813	645	519	850	315	835	330	928				
Tövissről indul:						Maros-Ludasról ind.											
Brassó felé:				Kolozsvár felé:					Arad felé:					Besztercze felé:			
506 sz. szem. v.	502 sz. gyors v.	508 sz. vegy. v.	604 sz. gyors v.	515 sz. szem. v.	505 sz. szem. v.	507 sz. vegy. v.	501 sz. gyors v.	511 sz. szem. v.	605 sz. szem. v.	607 sz. szem. v.	601 sz. gyors v.	625 sz. vegy. v.	623 sz. vegy. v.	7112 sz. vegy. v.	7164 sz. sz. sz. t. v.		
1224	837	148	510	1253	338	205	812	900	343	200	333	855	811	400	906		
Kis-Kapusról indul:				Nagy-szebenből indul:					Brassó felé:					Segesvárról indul:			
Nagy-Szeben felé:				Kis-Kapus felé:					Sepsi-Szent-György felé:					Sz.-Udvarhely felé:			
7302 sz. szem. v.	7364 sz. sz. sz. t. v.	7304 sz. szem. v.	7312 sz. vegy. v.	7311 sz. vegy. v.	7363 sz. sz. sz. t. v.	7301 sz. szem. v.	7303 sz. szem. v.	7313 sz. vegy. v.	7802 sz. vegy. v.	7812 sz. vegy. v.	7804 sz. szem. v.	7612 sz. vegy. v.	7614 sz. vegy. v.				
225	443	1114	710	741	105	440	1030	300	519	850	315	322	1034				
A 7363. és 7364. sz. vonatok csak kedden és pénteken közlekednek. — A 7164. sz. vonat csak hétfőn és csütörtökön szem. száll. közlekedik.						Maros-Vásárhelyről indul:											
Kocsárd felé:				Szász-Régen felé					Brassó felé:					Csik-Szereda felé:		Fogarás felé:	
7001 sz. szem. v.	7005 sz. szem. v.	7003 sz. szem. v.	7011 sz. vegy. v.	7014 sz. vegy. v.	7016 sz. vegy. v.	7018 sz. vegy. v.	7801 sz. szem. v.	7803 sz. szem. v.	7811 sz. vegy. v.	7012 sz. vegy. v.	7014 sz. vegy. v.	7016 sz. vegy. v.	0722 sz. vegy. v.	0724 sz. vegy. v.			
530	1225	543	935	515	1042	545	703	1231	506	710	1105	457	433	200			

Eladó fajbaromfi és tojás!

Emdeni gunárok darabja 12 kor.
Bronzpulyka-kakasok „ 10 „
Pekingi kacsák „ 6 „

Tojás.

Emdeni lud tojás drbja 100 fill.
Bronzpulykattojás „ 80 „
Pekingi kacsá tojás „ 40 „
Plymouth tyuk tojás „ 20 „
Langshan tyuk tojás „ 20 „
Erdélyi fehér kopasznyaku tyuk tojás drbja 20 fillér.

Beszerezhető az **Uradalmi Intézőség**nél
Kendi-Lónán. 1079.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ugyis mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
Alakult 1900. erkölcsi támogatásával. Alakult 1900.
Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával 400.000— K.
Alapítványok 1268.120— „
Tartalékok 190.400'30 „
Összesen 1,858.520'30 K.
Első évi felesleg 90.349— K.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén
az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díj-
arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelesleg-
ből ugy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok
4% -os díjvisszatérítést kapta.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határo-
zattal tartalékba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül
vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvánnyal és
felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál

1013

az igazgatóság.

„Kristály”

gőzmosó intézet Kolozsvárt,

a vasuti indóház átellenében.

Telefon szám 500.

A mai kör legújabb gépeivel felszerelve,
gőz- és villanyerőre berendezve, **mos, vasal**
női és férfi fehérneműeket **gyorsan**, a legjobb
kivitelben, mintha csak új volna.

**Vidéki megbízások legpontosabban esz-
közlötnek.**

Felvételi helyek: **Kolozsvárt Laskai Fé-
rencz és fia, Kossuth L.-u 7.**

Vidéken: Maros-Vásárhelyt Volster Kál-
mán, Gyulafehérvárt Weisz Dezső és társa
utóda, Deésen Papp Jenő, Ludason Altmán
Jakab, Zilahon Gerő Antal és Társa, Beszter-
czen Tabovics Sámuel, Déván Szöcs József
kereskedők. 1107

Fehér Miklós gépgyár részvény - társaság

Budapest, V. ker., Külső Váci-út 80. szám. 1076.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült mezőgazdasági gépe-
ket, továbbá saját gyártmányu különböző gazdasági gépeit!

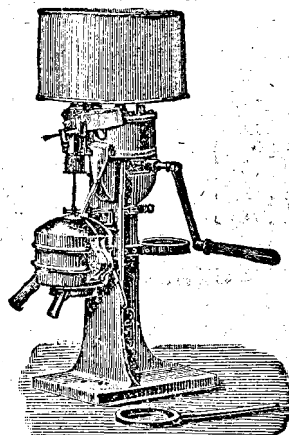
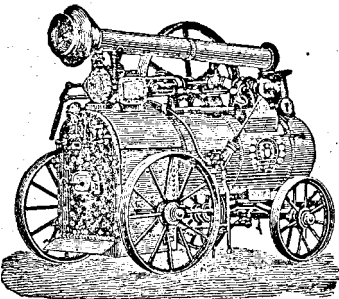
Csere üzletek köttetnek!

Használt és javított lokomobilok és gőzcséplő gépekben
az ország legnagyobb raktára.

TEJFOLÓZÓ GÉPEK és teljes tejjgazdasági berendezések.

Szakszerű fölvilágosítás és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Erdélyi összes vármegyékben cégünket **Wessel Leó képviseli, Kolozsvárt, New-York szálló.**

Gyár: Jókai-utca 4. szám. Kolozsvár.
Raktár: Mátyás király-tér 5.

Deutsch Miksa

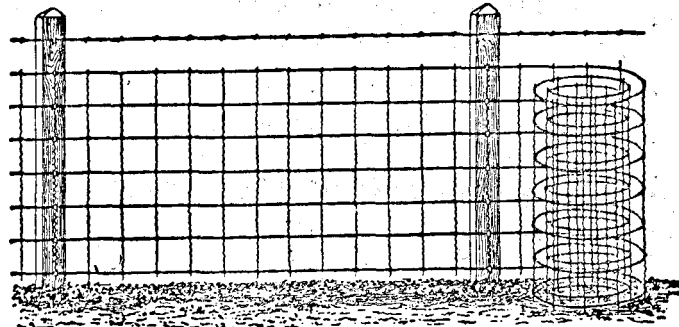
alsó erdélyrészi sebészeti műszerek, kötsze-
rek, látszerek, testgyenesítő gépek gyára,
motor erőre berendezve.

A m. kir. Ferencz József tudomány egyetemi
klinikák s a „Karolina“ orsz. kórház és az
ezzel kapcsolatos Ideg- és Elmegyógyászati
intézet, valamint a „Veres-kereszt“ stb. vidéki
kórház szállítója.

A hol járó, testgyenesítő gépek, fűzők, Hessing
módszer szerint, mű és végtagok és más e szakmá-
ba vágó gépek készül- **nikkelezés** gyorsan, ju-
nek, javítás, köszörülés tányosan és
kifogástalanul eszközöltetik.

Ujnonnan berendezett üzletében és raktárában
villanygépek, irrigateurok, első minőségű Párizsi lát-
szerek, szemüvegek és távcsövek, Szolingeni zsch-
kések és ollók, borotvák, angol s francia köldök,
has- és sérvkötők, gummi harisnyák, Dianna övök
hómérők stb. dús választékot tart jutányos árban.
1102.

BÁMULATOSAN OLCÓ KERITÉSEK.

mint a legcélszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot, mely előnyeinél fogva fölülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a
szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos tulajdány előnye: Olcsóság: 1 m. magasságú tekercsekben a következő áron kapható:
1037.

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):

Körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel:

Sodronyvastagság: 1'2 1'4 1'6 1'8 2'00 mméter
Ár méterenkint 40 45 55 60 65 fillér.

Körülbelül 3 x 5 centiméter hosszukás lyukbősséggel:

Sodronyvastagság: 1'2 1'4 1'6 1'8 2'00 mméter
Ár méterenkint 50 60 70 80 95 fillér.

Célszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi
áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig tüskések, tehát
az átjárást megnehezíti. A fonat csavart szála — mint vékony
sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, miáltal nagy az
ellenálló képessége; a keresztirányban pedig hullámosak, a szála
összecseszása ki van zárva.
Könnyű kezelés: Kézrel meghuzva, egyszerűen a faducokhoz
szegőzendő horganyozott kettős szeggekkel, a fonat sima és feszes
marad. Nagy előnye a fonat feszesége, a mi lehetővé teszi azt,
hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét föl-
erősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. Feszítő sodro-

nyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két
sor tüskés sodronyt alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmag-
sítható. — A tüskés sodrony méterenkint ára 6 fillér.
Számos elismert levél áll rendelkezésre.
Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonat-
kat mindenféle czélokra; csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat,
valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat vaskeretes sodronyfonat és
kovácsolt vasból. Föld- és kavicsrostákat, magtár-ablakrostályokat, ökrö-
szájkosarakat, szikrafogókat, szőlőgyozó rostákat, borszűrőket, cséplő-
gépekbe való gabonaosztályozó-hengereket stb.
Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás

HAIDEKKER SÁNDOR

— sodronyszövet-, —
fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII., Üllői-út 48. sz.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

Hungária sodronyfonatát,

HUBERT J. B.

pezsgőbor-pinczéi

POZSONY.

Különlegességi jegy:

GENTRY-CLUB a budapesti orsz. kaszinó pezsgője.

Kapható minden jobb vendéglőben és kávéházban.

1069.

Alapított 1872-ben.
ZISKA J. utóda
Rostély György

mérleggyáros iroda és
raktár VI., Budapest.
Eötvös-n. 41. sz. Ajánlja
a legmegbízhatóbb gabna-
minőségi tiz- és százasos
marhamérlegeit. A buda-

pesti értéktőzsde szállítója.
Arjegyzék ingyen és bér-
mentve küldetük. Kevésbé
használt mérlegek is kap-
hatók. 1088.

JEGYZÉKE az
55,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1.000.000 korona.

Korona

1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
2 " "	40000
1 " "	30000
3 " "	25000
3 " "	20000
3 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
303 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40

55,000 nyer. és jut. kor. összegben **14.459,000**

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.
Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk
nagyrebecsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir.
szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára
újbol kezdetét veszi.

110,000 sors-jegy 55,000

PÉNZNYEREMÉNYNYEL sorsoltatik ki, tehát
az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt
sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizennégy millió 459,000**
koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az
egész vállalat **állami felügyelet** alatt ál.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek terv-
szerű betétjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt	—,75	vagyis	1,50	korona
egy negyed (1/4) "	1,50	"	3,—	"
egy fél (1/2) "	3,—	"	6,—	"
egy egész (1) "	6,—	"	12,—	"

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz be-
küldése ellenében küldjük szét. Hivatalos ter-
vezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azon-
nal, de legkésőbb

f. évi május hó 22-ig

mely napon a húzás megkezdődik,
bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Társa

bankháza

BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték osztályai:

FŐÜZLET: VI., Teréz-körút 46/a.

FIÓKOK: 1. Váci-körút 4.

2. Múzeum-körút 11.

3. Erzsébet-körút 54.

1086.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti
sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző
mellékelem bankjegyekben (bélyegekből) } törlendő.

Pontos cím:

Taufer Dezső

Vaskereskedése Kolozsvárt,

Takarékpénztár épület Mátyás király-
tér 8. New-York szálloda átellenében.

Távbeszélő 181. 1108

Nagy raktárt tartok mindennemű
épület- és butor vasalásból, szerszá-
mokból, konyhafelszerelések, gazda-
sági eszközök, **rudvasak**, mindenne-
mű lemezek, sodrony és kovácsolt
szeggek, **gépszijjak**, mindennemű tömi-
tések, **fedélpapiros**, fonott **menyezet-
nád**. Gyors és pontos kiszolgálás.

— — — Előnyös árak! — — —

Olcsó kávé és tea

á r a k:

1 kiló Háztartási	frt 1.20
1 " Portorico	" 1.30
1 " Portorico	" 1.50
1 " Cuba (finom)	" 1.70
1 " Cuba (legfinomabb)	" 1.90
1 " Gyö-gy (finom)	" 1.50
1 " Mocca	" 1.40
1 " Mocca (legfinomabb)	" 1.60
1 " Arany Jáva	" 1.40
1 " Arany Jáva (igen fin.)	" 1.60

Különösen ajánlom naponta frissen pörkölt
kávéimat

1 kiló vegyes pörkölt kávé	frt 1.40
1 " finom pörkölt	" 1.60
1 " Cuba pörkölt	" 1.80
1 " Cuba és mocca vegyes	" 2.—

Kávéhoz csomagolható

1/4 " Mandarin cs. kev.	frt 1.60
1/2 " Háztartási	" 2.40
1 csomag törmelék	" —.30

4) kilós postaszáknál (melyben több fajta is küldhető)
2 már vidékre is teljesen bérmentve és elvámolva küld

Balogh László

kávé- és tea-kiviteli üzlete BUDAPEST.
Főüzlet és iroda: VII. Rot'enbiller utca 12. sz.

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.
1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istálló-
ban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban
használatban van nagyobb munkánál elő-és utóerősi-
től, liczámoknál, inak merevségénél stb., az idomi-
tásnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a
fenti védjeggyel valódi. Kapható Auszr. — Ma-
gyarország valamennyi gyógyszerüzletében és
gyógyfűkereske-
désében. Főraktár: Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész,
Korneuburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi
és bolgár fejedelmi udvari szállító.

1014. II

Simkovits Dániel

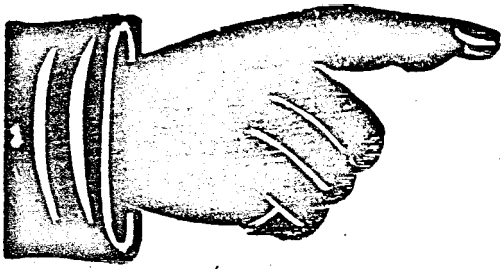
kocsikészítő KOLOZSVÁRTT,

Radák-utca 4. szám alatt.

Ajánlja a nagyérdemű közönség figyelmébe:

**Szilárd, csinos és jutányos
K O C S I** készítményeit.

Javítások és újítások gyorsan és
olesón vállaltatnak. 1112.

Vizák János

ajánlja

„ismétlő-
szalmarázó“-ját

mélyen leszállított áron. Nagy uradalmaktól nyert bizonyítványok igazolják, hogy bármely cséplőgépnél alkalmazva — árpa, zab, búkköny-nél naponta 3—4 métermázsa; búzából, rozsból 50—100 kg. takarítható meg.

Ezen szerkezet minden géphez méret után készülhet és így raktáron nem tartható, kérem az esetleges megrendeléseket mentől előbb megtenni.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1119.

C z i m:

VIZÁK JÁNOS

VII., ROTTENBILLER-UTCA 26. SZ. AJTÓ 1., BUDAPESTEN.

Eredeti franciaia

VERMOREL

„Eclair“-
permetező,
„Torpil“-
kénpor-
szóró,

„Exelsior“ szénkéneg-fecskendő, „Meduse“ pillangó-
fogó és belföldi „Vermorel“ rendszerű permetező-
ben és alkatrészekben, permetező tömlők és tárcsák-

ban nagy raktárt tart és legjutányosabb árakban szállít. —

Ujjonnan megjelent árjegyzékét a malom, mezőgazdasági gépé-
szeti, ipari, műszaki szükségletű cikkek, gépalkatrészek, szer-
számok, szerszámok és eszközökről, kívánatra ingyen és

bérmentve megküldi

1121

KANN és HELLER

műszaki üzlet Budapest, V., Váci-körút 62.

Mikrosol

a legjobb és leghatá-
sosabb szer

f a g o m b a,

falmállás, nyálka és penész-
gomba, valamint ezek okozta ned-
vesség és dohos levegő ellen.

Szagtalan, nem maró, nem fest.

Uradalmak, gazdaságok, földbirtokosok, szeszgyárak körében a
legjobban bevált. — Kitűnő bizonylatok.

Egyedüli gyárosai:

Festékgyárak:

Lutz Ede és Társa, Pozsony.

1036. II.

Azon t. c. gazdák,

kiknek földje a vadrepce-gyomtól annyira veszélyeztetve
van, hogy majdnem semmi aratást sem várhatnak, az én

GYOMIRTÓ-gépemben

találják az egyedül legjobban bevált eszközt, amelylyel meg-
gyomosodott földjüket gyorsan és költség nélkül oly alaposan
megtisztíthatják, hogy a legjobb termést kapják. — Minden
gép először kipróbálható és csak azután fizetendő. — Olyan
gépek, melyek esetleg meg nem felelnének, visszaküldhetők.

Vadrepce-gyomirtógép 150 cm. munkaszélességű,
napi teljesítménye 12—13 hold, ára 420 K.

Vadrepce-gyomirtógép 130 cm. munkaszélességű,
napi teljesítménye 10 hold, ára 400 K.

Megrendelések és megkeresések intézendők:

1125.

Georg Kozisek, Brünn, Reitschulgasse.

HERMANN E.

Varrógép és kerékpár nagy raktára

Kolozsvár, Egyetem-utca 6.

Ujjonnan berendezett mechanikai műhelyemben min-
den mechanikai javítások olcsón, gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

VARRÓGÉPEK!

Egy valódi családi Singer varrógép himzőkészülékkel
ellátva 30—50 forintig. Egy karikahajós 65—80 forintig.
Egy Central Bobbin 86—90 forintig. Eredeti Howe C.
Wheler & Wilson D. 12, Manufacturing & C. New-
York, Balkara Cylinder stb. A varrógépek kedvezmé-
nye: Heti vagy havi részletfizetésre is vásárolhatók.

Gépeimért 10 évig felelek.

Egy új kerékpár angol villával 70—90
frt. Kerékpár köpeny 4—6 frt. Kerékpár
tömlő gumi 2 frt 30 krtól 3 frt. Kerékpár
csengő 35 krtól 1 frt. 50 krtól. Kerékpár
acétillen lámpa 2 frt. 50 krtól 5 frt. stb.

Csakis készpénzért.

1109

Bajor I.
angol férr-szabó műtermében
KOLOZSVÁRT,
Wesselényi Miklós-u. és Mátyás király-
tér sarkán, Hintz-ház, bejáratat Wesse-
lényi-u. felől — a legújabb minták
szertint és legjobb szövetelekből rend-
kívül jutányosan vállalatunkból rend-
és díszöltönyök, valamint
sport, vadász és
gazdasági ruhák! 1120

HIRMANN FERENCZ rézarúgyár

Budapest, VII., Csányi-utca 9.

Készít kifogástalan szerkezetű toló és körforgó bor-
szivattyukat, bor és sörcsapokat, szabadalmazott
pontosan adagoló szénkéneg fecskendőt, mindenféle
szerkezetű permetező alkatrészt, légnymásu sör-
kimerő készüléket és sörszivattyút, hordózárat, és
valamint a pincegazdászathoz szükséges összes
rézalkatrészeket, ugyszintén mindenféle öntvényeket stb.

Alapítva 1880.

1118.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Egy 3 éves
hibátlan,
szépen fej-

lett, de számfeletti telivér

INNTHALI BIKA

eladó

1122

Gallus Victornál

Gyalu, Kolozsmegye.

É r t e s í t é s.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy
asztalos műhelyemet a Sörház-u. városi épületből
Malom-utca 10-ik szám alá

(Benigni-ház) helyeztem át és azt tetemesen megna-
gyobbítottam. Elvállalok mindenféle butorok készítését
a leggyorsabbtól a legszebb kivitelig. Üzleti portálok
és berendezéseket olcsó árban. Butor javításokat gyor-
san és pontosan eszközölök. — A n. é. közönség to-

vábbi szives pártfogását kérve vagyok.

1124.

Hazaifas tisztelettel Klein Izsák
asztalos.

Üzleti állványok folyó métere 5 frittól kezdve.

== A párisi világkiállításon ==
GRAND PRIX
 == a legnagyobb kitiüntetés. ==

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, V, Váci-körút 32. szám.

1061

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound locomobiljait

„MILLENNIUM” legújabb fűkaszaló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit, továbbá: aczelöntésű ekefővel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Erdélyrészi képviselő: Wessel Leo, Kolozsvár, New-York szálloda.

Páris 1900. Grand Prix! (328. sz.) Páris 1900. Grand Prix!

Eredeti Singer-varrógépek házi használatra

és minden ipari célra.

Nagy tartósság! Egyszerű kezelés! Magas szolgáltatási képesség!

Ingyenes oktatás a divatos műhímzésben is. — Varrógépekhez való elektromotorok minden nagyságban. Különleges varrógépek zsákvarrásra, zsáktömésre, zsákfoltozásra és szegésre. Erőhajtány berendezések a legújabb és legbevéltőbb szerkezetben.

Temesvár
1891.
Aranyérem!

Singer Co.

Déreczen
1894.
Arany oklevél.

varrógép részvénytársaság,

Kolozsvár, Jókai-utca 3. 1132

Brassó, Kapu-utca 23. szám. Maros-Vársárhely, Széchenyi-tér 55. szám. Agrár bank-épület. N.-Szeben Vasút-utca 5. sz.

Májerszky Barnabás

gépgyáros Nyiregyháza

készít sok évi tapasztalatok nyomán mint specialista

Viznyomásu olajsajtókat,

Olajmagzúzókat egyszerű s több hengerrel,

Olajmagpörkölőket gőz- és tüzfűtésre,

Olajfinomító gépeket s az olajgyártással kapcsolatos minden berendezést.

Eddigi kivétel 120 telep üzemben. 1093

Mészáros Miklós

a magyar kir. szabad. osztálysorsjáték főárúsitója

Budapest, VIII., József-körút 22—24.

ajánlja a m. kir. szab. osztálysorsjegyek főárudájából való közvetlen beszerzését eredeti árakban:

$\frac{1}{8}$ 1.50 $\frac{1}{4}$ 3.— $\frac{1}{2}$ 6.— $\frac{1}{1}$ 12.— korona.

Megrendeléseket czélszerűségből postautalványon kérem

Huzás már május hó 22 és 23-án.

1131

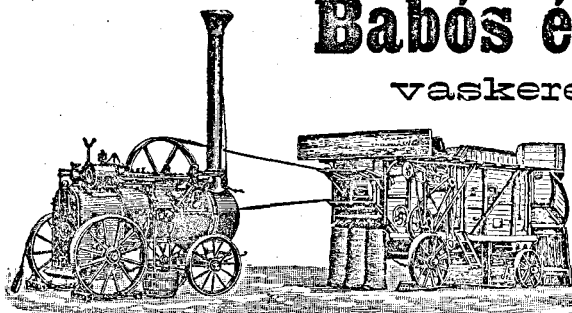
Babós és Társai

vaskereskedése

KOLOZSVÁRT,

Deák Ferencz-u. 25.

Telefon 351.

Gyári nagy raktár mindennemű gazdasági gépekben Benzínmotorok és lokomobilok, Gőzmotor cséplő készletek, szabadalmazott galyos perselyű kézi és járgányos cséplőkészletek, Gabona-rosták, Trieurök, Szecska és Répavágók, elismert legjobb „Montanier Drill” sorbavető-gépek, Sack-rendszerei és Perge-féle kisebb ekék stb.

Gépszij, Gépolaj, Tövota gépkenőcs és mindennemű technikai cikkek, Gabonassákok és Vismentes ponyvák, Olaj- és porfestékek, Hollandi kenecse (Firniss) és mindennemű lackok, Pormentesítő olaj stb. — Pénz, könyv és iromány vasszekrények gyári raktára. — Raffia-háncs, Ojtóviass, Rézgálics és Permetező készülék.

Gyors és pontos kiszolgálás, jutányos árak.

1031.

SZIVATTYUK

minden neme; házi, nyilvános, mezőgazdasági és ipari célokra

Legjobb gummi- és kender-tömlők.

1128 Mindenféle csövek, csapok stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

MÉRLEGEK,

legújabb javított rendszerű tízedes futósúlyú és hídmérlegek fából és vashból, kereskedelmi, közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari célokra. Embermérlegek, mérlegek házi használatra, hárommérlegek. Betéti-társaság szivattyu- és mérleggyártásra.

W. GARVENS, Wien,

I., Wallfischgasse 14. sz.
Schwarzenbergstrasse 6.

Fehér Orpington tojás!

Angolországból behozott — fehér vagy sárga — eredeti tenyésztőrsz tojásai darabonként 2 kor.

Magyar × Orpington darabonként 50 fill. Szétküldés a rendelések sorrendjében történik. — Gondos csomagolás önköltségen számítatik.

Rendeléseket elfogad: Maurer János, Kecskemét. 1090.

Kishirdetések felvételnek (minden héten csütörtök délig): a kiadóhivatalnál, Kolozsvárt, Petőfi-utca 7. sz., emelet.

Előre fizetendő

KIS HIRDETESEK.

Levélbéli tudakozódásokra felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a szükséges válasz-levélbélyeg mellékelte.

Ezen rovatban minden 20 cm, vagy ennél kisebb területű — 50 szóig terjedő — hirdetés egyszeri közlése 1 koronába kerül. Egész évi (52-szeri) közlés ára: 48 korona mely évnegyedenként, vagy havonként is fizethető. A hirdetés legkönnyebben megrendelhető utalványlapon, melyre a szöveg is felírható. A jelzett mennyiségen felül minden szó 4 fillér, vagy minden cm. 5 fillér. Tudakozódásoknál csak a kishirdetések számára kell hivatkozni. Támpéldány csak egy küldetik.

Az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület hirdetései:

Allást keresők:

1. Okleveles gazdatiszt 12 évi gyakorlati munkával, aki a gazdasági üzem minden ágában, különösen pedig az állattenyésztésben kiválóan jártas, megfelelő kezelőtiszt állást keres.

2. 36 éves nőtlen, jelenleg 1000 holdas gazdaságot önállóan kezelő, az algyógyi földműves iskolát jeles sikerrel végzett gazdatiszt, akinek 6 évi gyakorlata van és a gazdaság minden ágában jártas, nősülési okból azonnali belépésre megfelelő állást keres.

3. 12 évi gyakorlattal bíró gazdatiszt, alkalmas kezelőtiszt állást keres — Szükség esetén mindjárt betöltheti az állást.

4. Okleveles gazdatiszt, több évi gyakorlattal, kitűnő bizonyítványokkal, huzamosabb idő óta önálló kezelő, gazdatiszti állást keres.

5. Nagyobb gazdaságban több éven át, mint önálló kezelő működött, okleveles gazdatiszt, önálló kezelőtiszt állást keres.

6. Gazdatiszti állást keres azonnali belépésre 13 évi gazdasági gyakorlattal bíró, eddig nagyobb birtokokon önállóan működött gazdatiszt, kinek bizonyítványait betekintésre rendelkezésre bocsátja kívánatra a titkári hivatal.

7. Gazdatiszti állást keres 24 évi gyakorlattal bíró 43 éves családos egyén, aki jelenleg is egy 3000 holdas birtok kezelője.

„Szilágy megyében fekvő circa 1200 holdas birtokomra azonnali belépésre gazdatisztet keresek, ki főleg az állattenyésztés, gyümölcskertészet és szőlőmivelés terén gyakorlott, a gazdasági számvitelt alaposan érti, évi 600 kor. készpénz és naturáliákból álló javadalmazásra. Bizonyítványokat kér Dr. K. Tompa Arthur Kr.-Horváth, u. p. Szilágy-Kraszna “

A felsorolt álláskeresőket illető megkeresésekre készségesen ad — előzetesen megszerzett tudakozódások alapján — jóvilágosítást, az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület titkári hivatala (Kolozsvár, Petőfi-utca 7.)

Alkalmazást keresők

Magasabb képzettségű gazdasági

főtiszt,

50 éves (2 helyen szerzett) gyakorlattal ajánlkozik

jószágmányzó-

jószágigazgatónak,

esetleg: uradalmak üzemterveinek kidolgozását is elvállalja. Javadalmazást %-ban is elfogad.

Kaucióképes, munkabíró és jelenleg is állásban van.

Bővebb felvilágosítást komoly reflektánsnak: a szerkesztőség ad. 1043

Fajkutyák.

Ajánljuk kitűnő vizsla, kopó, vad-disznós és borzebekeket, nyersen és idomítva; továbbá óriás szent-bernáthegy, újfundlandi, daggok, orosz agarak, skóciai juhász-kutyák, magyar komodorok, uszkárok, törpe ebcsékek és kitűnő patkányirtókat, angoramacskákat, óriás füles baglyokat, élő és kítőmött vadak, diszgalombok, madarak; fajbaromfi, óriás lud, kacsa, pulyka-és tyukfajok, méhek és felszerelések, állattenyésztési eszközök, állattápszerek készítményeket, állatokat gondozásra, nevelésre és gyógykezelésre elfogadunk, cseréket és vételket költünk. Arjegyüket bérmentve küld: Diána-telep, Tar, Heves megye. 1078.

Különlélek.

609 énekben

adja elő a Verses Szentírás az összes Bibliai Történeteket, melynek ára 9 K. 60 f. és egyedül a Verses Szentírás kiadóhivatalában Egerben. — Ugyanaz kapható nagyobb kiadásban, egy kötetben, ára 10 K. 40 f.

SIMONFFY ISTVÁN

mezőgazdasági gépgyára, vas- és fémöntődéje Kolozsvárt, Kültorda-u. 48. szám. Telefon 85. sz. Kívánatra árjegyzék és költségsszámítás bérmentve küldetik. 1038

BÉLHURUT kitűnő gyógyszere a CORNIDES-féle „Fekete áfonya gyógybor”. Kapható gyógyszerárakban; a hol nem kapható, oda 5 üveget 8 koronáért bérmentve küld. 1056

CORNIDES K. Felka (Szepes megye). Erdei gyümölcsöket földolgozó telep.

Eladó

Gyönyörű falusi úri lakás

7 szoba és 2.5 hold szép gyümölcsös.

Bővebbet:

Adorjáni Károlynál Havad, u. p. Erdő-Szt-György Maros-Tordam. 1111.

Sovány és hizott sertések legjobb értékesítésére ajánljuk Bauer B. Gyula cégét Budapest, VIII. kerepesi-út 73., ki levélbéli megkeresésekre mindenkor díjtalanul szívesen válaszol. 1046.

DUNKY FIVÉREK

— os. és kir. udvari —

Fényképészek,

Mátyás király-tér 10.

Gr. Wass házban levő

fényképészeti műtermöket

megnagyobbítva újonnan építették és a kor minden igényeit kielégítőn fényesen fényesen berendezték s kéri a n. é. közönség további pártfogását. 1127.

B. Bak Lajos

Ó csász. és kir. Fensége Klotild főhercegnő udvari szálitója és az aranykoronás kereszt birtokosa.

műbútor- és épületasztalos munkák és parquette gyári üzlete Kolozsvárt.

Alapított 1869-ben. 1039.

SÁMSON JAKAB

férfi szabó üzlete Kolozsvárt, Egyetem-utca 2.

Ajánlja újonnan berendezett férfi szabó üzletét és a legújabb szövetekkel dúsan felszerelt raktárát. 1106

Tyuktenyésztés

II. átdolgozott és bővített kiadás.

90 képpel. Ára 3 korona. Nélkülözhetetlen minden baromfitenyésztőnek, 200 oldalon minden kérdést részletesen letárgyal és pontos utmutatást ad. Ezen új kiadás tárgyalja az új opington tyukfajtát, az amerikai keltető gépeket és az amerikai kápanozást.

Kapható 3 korona beküldése ellenében bérmentve

Hreblay Emil

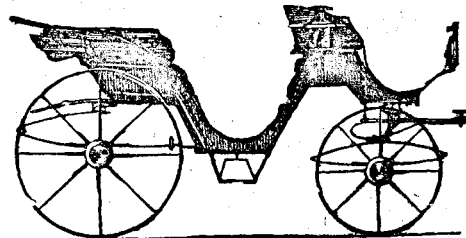
állattenyésztési m. kir. felügyelőnél Budapest, VII. ker., Csömöri-út 5. szám, II. em. 8. 1051

Jutányosan eladók:
— Százados —
marha-
mérlegek,
 1500 kg. hordképességű erős vaskorlással 2 1/2 méter hosszú, 1 1/2 m. széles;
— Szekér —
hidmérlegek,
 4000 és 3000 kg. horderejű százados, toló sulylyal 4 méter hosszú, 2 méter széles.
Becserélek:
 ócska marhamászákat új marhamérlegekre. Minden mérleg törvényesen hitelesítve öt évi jókarban tartás mellett. 1040
DÉNES MANÓ mérlegműszerész,
 BUDAPEST, VII., Dohány-utca 78.

Gazdasági Kefeárúk

képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi 1044.

Soltész Ignác kefeárúk, meszelők és ecsetek gyári raktára Budapest, V. k. Váci-körút 38/F.

Szeszák F. és Fia

kocsi gyártók Kolozsvárt, Malom-utca 12. sz. Alapított 1870.

Nagy Kocsi Raktár minden igényt kielégítőleg. Nagy kocsi javító műhely. — Pontos kiszolgálás.

Gyárunk az egyedüli Kolozsvárt a hol a kocsi minden részét: kerekes, kovács, nyerges és fényező munkát személyes vezetésünk alatt elő állít és ez által vagyunk a legjutányosabbak árban is. 1115.

Mótor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz alkalmasat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ. brassói gyarából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők. Benzín adómentességére vonatkozó eljárásról illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott készséggel megadatik. 1032.

Földbirtokosok,

gazdák és raktárvállalatok stb. figyelmébe. Ausztria-Magyarországon általam bevezetett s mindenki által hasznosnak elismert

ponyva-kölcsönző intézet

ajánl igen csekély kölcsöndij mellett 96 □ mtr. és 48 □ mtr. nagyságu telített

kazal ponyvákat,

mezei termékek és vasuti waggonok betakarásához, továbbá 12 □ mtr. nagyságu, behordáshoz alkalmas **szekérponyvákat**, miáltal saját ponyvák költséges beszerzése megtakaríttatik. Ugyszintén

zsákok is kölcsönöztetnek

igen olcsó árak és előnyös feltételek mellett. Ugyanitt legolcsóbban szereshetők be új és használt

telített ponyvák,

valamint **szekérponyvák** 7 korona és 9 korona, varrás nélkül egy daraból szöve **csinvat ponyvák** 16 korona, továbbá új és használt

zsákok

minden nemben, gabona, faszén, liszt és korpás zsákok stb.

Legolcsóbb beszerzési forrás.

Elsőrendű lópokrócok.

Ocska zsák és ponyva minden mennyiségben a legmagasabb áron megvételik.

NAGEL ADOLF

Budapest, V., Arany János-utcza 12. sz. 1070

Telefon 35—92.

Sürgöny-czim: Nagel Adolf, Budapest.

DR. WÁGNER ÉS TÁRSAI

egyesült gyárak, mint betéti társaság.

Budapest, IX. Tinódy-u. 3.

Bécs XVIII.

Ajánlják fölülmulhatatlan

BORSZIVATTYUIKAT,

szabadal. „UNICUM“ phylloxera fecskendőiket

és az összes

1020

PINGZEFELSZERELÉSI CZIKKEKET,

legolcsóbb árak mellett, a legmegbízhatóbb kivitelben.

Első bpesti stanniol és fémkupakgyár

házánkban új iparág.

Jéggyártó- és hűtőgépek.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

„Grand Prix“ (a legnagyobb kitüntetés)

a párisi világkiállításon.

Alfa Separator R. J.

Iroda és gyár: Budapest, VI., Lomb-utcza 11.

Tejgazdasági Gépgyár.

Szállít tejgazdasági eszközöket és gépeket!

Tehenészetek, tejgazdasági telepek, tejszövetkezetek berendezése!

Mindig friss sajtoltó por és folyékony oltó!

Több mint 560 első díj!!!

Évi gyártás kb. 60,000 Alfa-Laval separator.

Árjegyzékkel, költségvetéssel, utbaigazítással
készséggel szolgálunk.

1018.

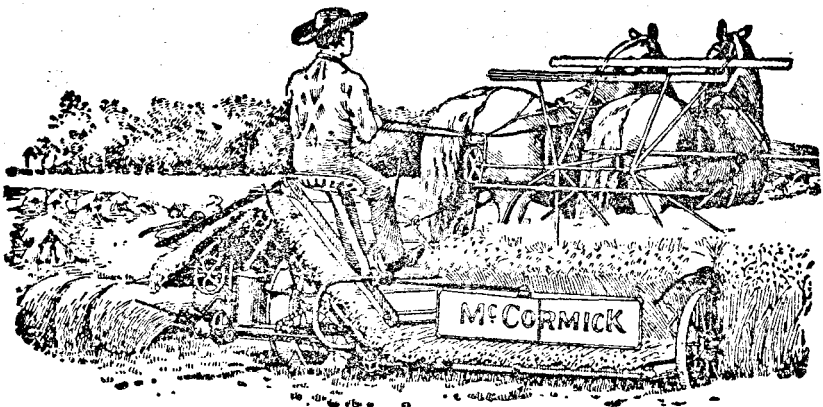

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicagoí aratógépgyár.)

KNECHT J. E., igazgató.

BUDAPEST, V., Váci-út 30.

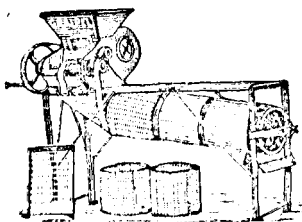
Gyártmányok: Kéveköltőgép, „DAISY“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „MANILA“ kéveköltőfonal gyártmányai.

Évi gyártmány 362.000 gép.

Katalogusok ingyen és bérmentve.

Vezérképviselő: HIRSCHFELD KÁROLY Kolozsvárt.

1097

1066. II.

GRAEPEL HUGÓ gépgyáros

V., Váci-út 40-46. BUDAPEST.

Ajánl: malomberendezéseket, vízi kerekeket, turbinákat,
olajmalmokat, köles- és árpagyöngy gyári berendezéseket.

Gabonatisztítókat, konkolyválasztó gépeket minden célra.

